

พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยี

ราชมงครัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

โดย

วันดี หิรัญสถาพร

พรทิพย์ บุญทรง

นงลักษณ์ ลัคนทินากร

สุรัชฎา เมฆขลา

สนับสนุนงบประมาณโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงครัตนโกสินทร์

ประจำปีงบประมาณ 2558

Saving Behavior of the Student of Technology

Rajamangkala Ratanakosin,

Bophit Phimuk Chakkrawat.

By

Wandee Hirunsathaporn

Porntip Boonthrong

Nongluk Lukanathinakorn

Suratchada Makhala

Granted by

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Fiscal year 2015

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี เป็นเพราะผู้วิจัยได้รับความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ ในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการวิจัยครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สรุชัย สิกขาบัณฑิต อาจารย์จันทราภา พูลสนอง ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และคณาจารย์หลายท่านที่ผู้วิจัยได้นำเอาความรู้จากหนังสือและตำราของท่านที่ปรากฏในการอ้างอิงครั้งนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

อนึ่ง งานวิจัยฉบับนี้เกิดขึ้นจากนโยบายของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ โดยใช้งบประมาณผลประโยชน์ของมหาวิทยาลัย ที่ต้องการสนับสนุนให้คณาจารย์ได้ดำเนินการทำวิจัย เพื่อให้มีผลงานการวิจัยอันเป็นการสร้างองค์ความรู้ ในทางวิชาการ จึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

วันดี หิรัญสถาพร และคณะ

13 สิงหาคม 2558

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : Uni 001/2558

ชื่อโครงการ : พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

ชื่อนักวิจัย : นางสาววันดี หิรัญสถาพร นางพรทิพย์ บุญทรง นางสาวนงลักษณ์ ลัคนทินากร

และ นางสุรัชฎา เมฆขลา

การวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุขจักรวรรดิมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาพฤติกรรมการออมโดยทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์บพิตรพิมุขจักรวรรดิ 2.ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์บพิตรพิมุขจักรวรรดิ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ จำนวน 370 ตัวอย่าง สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติไคว้สแควร์ (Chi-square)

ผลการวิจัยพบว่าในภาพรวมนักศึกษาเป็นผู้มีเงินออมมีเพียงร้อยละ 37.8 โดยมีรายได้เฉลี่ย และรายจ่ายเฉลี่ยใกล้เคียงกัน 3,001 -4,000 บาทต่อเดือน มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย ใน สัดส่วนน้อย ในขณะที่เดียวกันการมีบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมเงินก็มีสัดส่วนน้อยมาก ส่วนผู้ที่มีการออมเงินก็จะเป็นการออมระยะสั้นเพื่อสะสมไว้ซื้อสิ่งที่ต้องการผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การออมพบว่าเพศของผู้ตอบแบบสอบถามรายได้จากผู้ปกครองต่อเดือนรายได้พิเศษต่อ เดือนและการมีบุคคลตัวอย่างในการออมเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

คำสำคัญ : พฤติกรรมการออม

E-mail address : wandee.hir@rmutr.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : ตุลาคม 2557 – กันยายน 2558

Abstract

Code of project : Uni 001/2558

Project name : Saving Behavior of the student of Technology Rajamangkala

Ratanakosin, Bophit Phimuk Chakkrawat.

The purpose of this research was to study the students' saving behavior and the factors affecting on students' saving behavior at Rajamangala University of Technology Ratanakosin, BophitPhimukChakkrawat.

The Sample group was 370 students of Technology Rajamangkala Ratanakosin, Bophit Phimuk Chakkrawat. The parameters used for statistical analysis of this research were 1) frequency 2) percentages 3) mean 4) standard deviation and 5) chi-square

The results showed that only 37.8 percent of the students had saving money. The average income and expenditure of the students were equal to 3,001-4,000 baht per month. The number of students who made the income - expenditure account was low and they had very few saving idols. The students who had saving money had a short run saving for buying goods they needed. The factors affecting students' saving behavior were sex, pocket money per month from parents, extra income per month and saving idols at the confidence level of 95 percent.

Keywords : Saving Behavior

E-mail address : wandee.hir@rmutr.ac.th

Period of project : October 2014 - September 2015

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
ABSTRACT	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพประกอบ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
3. ขอบเขตด้านประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	6
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
5. นิยามศัพท์	7
6. กรอบแนวคิดในการศึกษา	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม	9
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค	13
3. ทฤษฎีความต้องการถือเงิน	19
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย	25
1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	25
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย	28
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	28
2. การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	28
3. การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้จ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม	30
4. การวิเคราะห์ข้อมูลการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
5. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม	42
บทที่ 5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	47
1. สรุปผลการวิจัย	47
2. อภิปรายผลการวิจัย	49
3. ข้อเสนอแนะการวิจัย	50
บรรณานุกรม	51
ภาคผนวก	53

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน	2
2	รายได้และการออมสุทธิส่วนบุคคล	3
3	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	6
4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล	28
5	จำนวนและร้อยละด้านรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม	30
6	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม คณะ ชั้นปี และ รายได้ต่อเดือน	32
7	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม คณะ ชั้นปี และ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน	33
8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ ชั้นปี และ การมีรายได้พิเศษ	34
9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ ชั้นปี และ วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย	34
10	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ และวิธีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย	35
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าใช้จ่ายต่อเดือน	35
12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ รายจ่าย และ รายได้พิเศษ	36
13	จำนวนและร้อยละด้านข้อมูลการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม	36
14	รูปแบบการออมเงินและเงินออมเฉลี่ย	38
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการออม	38
16	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศและการมีเงินเก็บออม	39
17	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลด้านต่างๆ รายได้พิเศษเฉลี่ย และ เงินออมที่มีเฉลี่ย	39
18	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ ชั้นปี และ วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย	42
19	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและเงินออมที่มี	42
20	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือนและเงินออมต่อเดือน	43
21	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการมีรายได้พิเศษ	

	และเงินออมต่อเดือน	43
22	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้พิเศษและเงิน ออมที่มี	44
23	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลต่างๆ และการ มีเงินออม	44

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	8
2	พฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษา	8
3	การหาค่า APC และ MPC โดยเส้นกราฟ	12
4	เส้นการบริโภครวมและการออม	13
5	เส้นการบริโภคระยะสั้นและระยะยาวตามทฤษฎีรายได้สัมพัทธ์	15
6	เส้นการบริโภคระยะยาวและระยะสั้น	17
7	การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต	18

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเน้นหลักการของทางสายกลาง เงื่อนไขคือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน โดยสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ในเรื่องการส่งเสริมการออม ซึ่งจัดเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทั้งในระดับครัวเรือนและระดับประเทศ โดยแต่ละคนอาจมีวัตถุประสงค์ในการออมที่ต่างกัน เช่น ออมเพื่อซื้อสินค้าและบริการที่ต้องการ ออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน หรืออาจเป็นการออมระยะยาวเพื่อใช้จ่ายยามเกษียณ เป็นต้น การออมมีความสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากเป็นแหล่งที่มาของเงินทุนในการกระตุ้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจหากเงินทุนในประเทศมีไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้เพื่อการพัฒนาประเทศก็อาจทำให้ต้องกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ

จากตารางที่ 1 แสดงจำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม พบว่าจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนตลอดระยะเวลา 15 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง หนี้สินที่เกิดขึ้นกว่าร้อยละ 40 เป็นการใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ส่วนการกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในการศึกษาในสัดส่วนที่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ส่วนตารางที่ 2 แสดงรายได้และการออมส่วนบุคคลปี พ.ศ. 2548 – 2555 พบว่าร้อยละการออมส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อรายได้ที่ใช้จ่ายใช้สอยมีค่าเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 เป็นต้นมา แต่เมื่อคิดเป็นร้อยละต่อ GDP มีค่าเพียงร้อยละ 10 ซึ่งจัดสัดส่วนที่น้อยมาก

ดังนั้นธนาคารแห่งประเทศไทยจึงรณรงค์ในเรื่องการสร้างนิสัยการออม โดยการจัดพิมพ์เอกสารต่าง ๆ เพื่อให้คนทั่วไปรู้จักดำเนินชีวิตอย่างประหยัดและเพื่อปลูกฝังนิสัยการออมในรูปแบบของหนังสือการ์ตูน “รู้จักออม” สมุดบันทึกรับ-จ่าย ตลอดจนการจัดนิทรรศการการประหยัดและการออม การดึงเอานิสัยการออมกลับมา อาจต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำเนินชีวิตใหม่ เริ่มจากการตั้งเป้าหมายการออม และการฝึกออมเงินอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนั้นอาจต้องหาเคล็ดลับการออมวิธีต่าง ๆ เช่น การควบคุมรายจ่าย การหลีกเลี่ยงการใช้ของราคาแพง การไม่ทำตามผู้อื่น เป็นต้น การที่คนเรากำหนด “เป้าหมาย” อย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตไว้อย่างชัดเจนแน่นอนก็จะทำให้เกิดความกระตือรือร้นที่จะเก็บออมมากขึ้น เป้าหมายของแต่ละบุคคลอาจแตกต่างกัน แล้วแต่ความจำเป็นและความต้องการของเขาและยังขึ้นอยู่กับความหวังและความทะเยอทะยานในชีวิตของเขาด้วย ตัวอย่างเช่น บางคนอยากมีบ้านและที่ดินเป็นของตัวเอง อยากจะมีการศึกษาสูง อยากมีชีวิตที่สุขสบายในยามปลดเกษียณ หรือหวังที่จะให้ลูกหลานมีหลักฐานมั่นคง ดังนั้นเป้าหมายในการออมที่

แตกต่างกันนี่จะเป็นปัจจัยที่กำหนดให้จำนวนเงินออมและระยะเวลาในการออมของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม แล่งเงินกู้ ปี พ.ศ. 2539 - 2554

วัตถุประสงค์ของการกู้ยืม		จำนวนหนี้สิน (บาท)									
		2539	2541	2543	2545	2547	2549	2550	2552	2554	
จำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ (ครัวเรือน)		7,547,872	9,013,589	9,675,549	10,188,395	11,135,333	11,626,300	11,506,100	11,921,887	11,151,934	
ร้อยละจำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้		49.2	55.1	56.3	62.4	66.4	64.4	63.3	60.9	55.8	
จำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั่วประเทศ		52,001	69,674	68,405	82,485	104,571	116,585	116,681	134,699	134,900	
ร้อยละจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั่วประเทศ		100	100	100	100	100	100	100	100	100	
จำแนกตามวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม	เพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน		26,269	42,315	41,242	52,403	68,747	75,436	78,547	91,268	99,588
		ใช้ซื้อ / เช่าซื้อบ้านและที่ดิน					38,140	39,298	36,508	46,253	45,898
		ใช้จ่ายอุปโภคบริโภคอื่นๆ					30,607	32,156	38,909	41,407	50,964
		ใช้ในการศึกษา						3,982	3,130	3,545	2,726
	ร้อยละการกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือน		50.5	60.7	60.3	63.5	65.7	64.7	67.3	67.7	73.8
		ร้อยละของการกู้ยืมเพื่อใช้ซื้อ / เช่าซื้อบ้านและที่ดิน					35.6	33.7	31.3	34.3	34
		ร้อยละของการกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายอุปโภคบริโภคอื่นๆ					29.2	27.6	33.3	30.8	37.8
		ร้อยละของการกู้ยืมเพื่อใช้ในการศึกษา						3.4	2.7	2.6	2
ใช้ในการทำธุรกิจ		15,178	16,280	15,191	16,597	15,888	21,368	16,766	21,893	13,912	
ร้อยละการกู้ยืมเพื่อใช้ในการทำธุรกิจ		29.2	23.4	22.2	20.1	15.2	18.3	14.4	16.3	10.3	
ใช้ในการทำการเกษตร		7,709	9,999	11,637	12,071	16,952	16,507	17,711	19,085	19,392	
ร้อยละการกู้ยืมเพื่อใช้ในการทำการเกษตร		14.8	14.4	17.0	14.6	16.2	14.2	15.2	14.2	14.4	
หนี้อื่นๆ(เช่น หนี้นอกจากการค้าปลีกฯลฯ)		2,845	1,080	335	1,413	2,984	3,274	3,657	2,454	2,008	
ร้อยละของหนี้อื่นๆ		5.5	1.6	0.5	1.7	2.9	2.8	3.1	1.8	1.5	
หนี้ในระบบ							108,304	109,826	127,715	130,930	
หนี้นอกระบบ							8,280	6,855	6,984	3,970	

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ตารางที่ 2 แสดงรายได้และการออมสุทธิส่วนบุคคลปี พ.ศ. 2548 - 2555

		2548	2549	2550	2551	2552	2553	2554	2555
รายได้พึงจ่ายใช้สอยส่วนบุคคล (Disposable Personal Income)	รวม (ล้านบาท)	4,442,612	4,812,784,	5,260,183	5,619,953	5,587,198	6,119,355	6,483,525	7,022,306
	เฉลี่ยต่อคน (บาท)	69,358	74,846	81,183	86,238	85,245	92,829	97,918	105,611
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล (Personal Outlay)	รวม (ล้านบาท)	4,466,818	4,867,897	5,119,568	5,576,064	5,503,639	6,062,910	6,573,442	7,343,298
	เฉลี่ยต่อคน (บาท)	69,736	75,561	79,013	85,564	83,970	91,972	99,276	110,439
การออมส่วนบุคคล (Personal Savings)	รวม (ล้านบาท)	246,360	312,091	561,194	490,091	536,367	575,781	601,443	611,933
	เฉลี่ยต่อคน (บาท)	3,846	4,844	8,661	7,520	8,183	8,734	9,083	9,203
ร้อยละการออมส่วนบุคคลต่อรายได้พึงจ่ายใช้สอย		5.5	6.5	10.7	8.7	9.6	9.4	9.3	8.7
การออมสุทธิ (ล้านบาท)(Net Saving)		947,179	1,248,818	1,548,770	1,439,473	1,314,814	1,536,972	1,610,897	1,636,960
ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ(GDP) (ล้านบาท)		6,847,386	7,183,962	7,575,233	7,700,446	7,634,207	8,200,429	8,250,937	8,833,103
ร้อยละการออมต่อ GDP		13.8	17.4	20.4	18.7	17.2	18.7	19.5	18.5

ที่มา : สำนักบัญชีประชาชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

จากการศึกษาของสุภาคย์ อินทองคง (2550) เรื่อง การศึกษาคือการพัฒนาชีวิต
กรณีการออมเศรษฐกิจพอเพียง และการทำบัญชีครัวเรือน การออมมีประโยชน์หลายด้าน คือ

1. ด้านเศรษฐกิจ เศรษฐกิจ แปลว่า กิจที่ประเสริฐ คือ เป็นกิจที่ช่วยให้ชีวิตดำรงอยู่และ
เปิดโอกาสให้คนได้พัฒนาชีวิตคนให้เจริญ ให้สูงขึ้นได้ การประกอบอาชีพ เช่น การปลูกพืชผัก เพื่อ
บริโภค เพื่อแจกจ่ายแก่เพื่อนบ้าน หรือเพื่อจำหน่ายให้ได้เงินมา เพื่อนำไปแลกกับปัจจัยด้านอื่น เช่น
ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม ยานพาหนะ เป็นต้น เรียกกันว่า เป็นเรื่องกิจกรรมด้านเศรษฐกิจ
คือ เรื่องการผลิต การแจกจ่าย และการบริโภค เงินเป็นตัวกลางของการแลกเปลี่ยน หรือซื้อขายปัจจัย
ทั้งหลาย จึงมีความสำคัญต่อการดำรงชีพสูงมาก โดยเฉพาะปัจจุบัน การจะมีเงินได้ก็เป็นเรื่องยาก
ดังนั้น เมื่อได้มากก็ต้องรู้จักประหยัดรู้จักออม เพื่อแลกเปลี่ยนสิ่งของปัจจัยในการดำรงชีพต่อไป

2. ด้านสังคม ในกระบวนการออม ถ้ารวมกลุ่มการออมตั้งแต่ระดับครอบครัว ชุมชน
หมู่บ้านตำบล ถึงจังหวัด ที่ปฏิบัติกันอยู่ขณะนี้ เห็นได้ชัดว่า มีผลดีด้านสังคม คือ เป็นกิจกรรมส่งเสริม
ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ให้คนคิดถึงกัน เอื้ออาทรต่อกัน หรือรักกันมากขึ้น อย่างกรณีการออม
สังฆะลดรายจ่ายวันละ 1 บาท เป็นเครื่องมือให้คนที่เป็สมาชิกคิด เอื้ออาทรต่อเพื่อนสมาชิก ต่อ
ผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และได้มีส่วนช่วยเหลือกันตั้งแต่วันล้มตมาตุโลกจนถึงวันตาย ถ้าได้
ปฏิบัติกันอย่างจริงจังก็จะช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับครอบครัว และชุมชนได้ทางหนึ่ง

3. ด้านวัฒนธรรม กิจกรรมที่คนส่วนใหญ่ถือปฏิบัติกันอย่างแพร่หลาย มีสาระทั้งที่เป็น
ความรู้ความคิด การปฏิบัติที่มีแบบแผนแน่นอน และทำอย่างต่อเนื่อง และให้ผลเป็นความดีแก่ผู้
ปฏิบัติ เราจัดว่าเป็นวัฒนธรรม พฤติกรรมการออม กิจกรรมการออม ผลการออมมีลักษณะเช่นว่านี้
จึงจัดว่าเป็นวัฒนธรรมสำคัญของชุมชนได้อย่างหนึ่ง ถ้าได้ปฏิบัติกันอย่างจริงจังตลอดไป เพราะเนื้อใน
ของการออม นั้นมีองค์ประกอบของความเป็นวัฒนธรรมครบถ้วน คือ มีทั้งองค์ความรู้ วิธีปฏิบัติ และ
ผลการปฏิบัติที่ชัดเจน ให้ประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติได้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านกาย ด้านสังคม ด้านใจ และ
ด้านจิตวิญญาณ

4. ด้านการศึกษา ภาพรวมทางกระบวนการการออมเป็นเรื่องของการเรียนรู้ การฝึก
ตนเอง ผู้ทำการออม หรือเป็นสมาชิกกลุ่มเพื่อออมเพราะต้องรู้หลักคิด หลักการและหลักปฏิบัติ ตลอด
ถึงผลลัพธ์ที่พึงได้พึงมี การที่ทุกคนเดินเข้าสู่กระบวนการนี้ได้ชื่อว่า เดินเข้าสู่กระบวนการทาง
การศึกษา เพื่อพัฒนาตนเอง ดังได้กล่าวไว้ในตอนต้น ผู้เข้าร่วมกิจกรรมนี้ อย่างตั้งใจจะเรียนรู้ก็จะ
ได้รับประโยชน์ส่วนนี้อย่างครบถ้วน โดยไม่รู้ตัว และจะพบว่าตนเองเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น ทั้ง
ด้านการรู้ การคิด การพูด และการทำ

5. ด้านทรัพยากรธรรมชาติแวดล้อม ดิน น้ำ ป่า เขา สัตว์ พืชที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา
บ้านเรา ชุมชนเรา คือ ชีวิตเรา เพราะว่า เราต้องอาศัยดิน น้ำ ป่า เขา พืช สัตว์เหล่านั้น จึงมีชีวิตอยู่ได้
ดินหด น้ำแห้ง ฝนแล้ง ป่าถูกเผา ภูเขาพัง สัตว์ล้มตายด้วยโรคบางชนิด ภาวะเช่นนี้ คือ สัญญาณเตือน

ภัยอันใหญ่หลวง ได้เกิดขึ้นแก่มนุษย์แล้ว เพราะเราเป็น อยู่ได้ พัฒนาได้ ก็โดยอาศัยสิ่งเหล่านี้ การพูด ถึงการออมทรัพย์สินหรือทรัพยากรธรรมชาติ จึงเป็นเรื่องใหญ่ยิ่งเท่ากับออมชีวิต เงินทองจะมีความหมายก็เมื่อมีสิ่งนี้ เมื่อไม่มีสิ่งนี้ เงินทองก็หมดความหมาย กลายเป็นเศษกระดาษ เศษโลหะที่กินไม่ได้ ช่วยชีวิตมนุษย์ไม่ได้เลย การใช้จ่ายเงินเพื่อจัดการทรัพยากรให้คงอยู่ในภาวะปกติ จึงเป็นเรื่องต้องคิดต้องทำ

6. ด้านการพัฒนาชีวิต การออมเป็นเรื่องการรู้ การคิด และ การทำ การออมที่เริ่มด้วยการเรียนรู้เรื่องสัจจะ คือ ความจริงที่รู้ ที่คิด ที่พูด ที่ทำ ของตนเอง ว่าจะต้องพูดจริง ทำจริง คิดจริง และรู้จริงนั้น นับเป็นการเรียนรู้เพื่อรู้จักตนเอง รู้จักความสัมพันธ์ระหว่างคนกับผู้คนในครอบครัว ในชุมชน เป็นต้น โดยเฉพาะคนในครอบครัว มีภรรยา หรือสามี และลูก ๆ รวมญาติตายาย ถ้าคนในครอบครัวรู้จักสัจจะ คือ ความซื่อสัตย์ ซื่อตรง จริงใจ จริงวาจา จริงการทำต่อกัน รู้จักข่มใจในบางโอกาสบางกรณี รู้จักอดทนอดกลั้น รู้จักสละสิ่งของให้แกกัน และรู้จักสละอารมณ์มัวหมอง เป็นต้น ก็มีคุณค่าต่อชีวิตของคนในครอบครัว อย่างมากมายแล้ว ยิ่งไปกว่านั้น ถ้าได้ศึกษาให้ลึกกลงไปในสัจจะของชีวิตทั้งที่ตนเอง ผู้อื่น สิ่งอื่น รอบ ๆ ตัวอีกด้วยแล้ว ก็จะได้เพิ่มคุณประโยชน์ให้อีกมากมาย จนถึงขั้นเข้าใจสัจธรรม ทั้งที่ตนเองผู้อื่น และสิ่งอื่น ก็ถือว่า ถึงขั้นสุดยอด ของการพัฒนาชีวิตแล้ว

การปฏิบัติเกี่ยวกับการออมที่ดี (อ้างอิงจาก <http://www.mfcwebactivity1.com/pegasus/mainmenu3.html>)

เงินสดส่วนบุคคลซึ่งจะทำให้ทราบว่าแต่ละเดือนจะมีเงินคงเหลือเป็นเงินออมเท่าไร ในทางปฏิบัติเพื่อให้การออมได้ผลจริงๆควรจัดทำดังนี้

- ทางที่จะสามารถทราบล่วงหน้าได้ว่า จะมีการออมได้หรือไม่นั้นก็โดยการจัดทำงบประมาณเงิน งบประมาณรายได้รายจ่ายเพื่อจะรู้ว่าเงินเหลือที่จะเก็บออมเท่าไร

- เมื่อทำงบประมาณและทราบได้ว่าจะสามารถเก็บออมได้เดือนละเท่าไรแล้วให้กันเงิน ออมส่วนนั้น (ก่อนที่จะจ่ายเป็นรายจ่ายออกไป) แล้วนำไปฝากธนาคารทันที รายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินออม เช่น ดอกเบี้ยที่ได้รับ ควรนำไปลงทุนต่อทันที เพื่อให้เงินออมงอกเงยขึ้นไปอีก การเก็บเงินไว้กับตนเองย่อมไม่ปลอดภัยและเป็นการสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับ ดังนั้นควรเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและมีรายได้ด้วย โดยการฝากสถาบันการเงินบางแห่งไว้ เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรืออาจจะเก็บออมในรูปของการซื้อหลักทรัพย์หรือตราสารฯ ที่มีความมั่นคง ก่อให้เกิดรายได้ และสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ง่ายมาถือไว้ เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ต่างๆ ตัวสัญญาใช้เงินของบริษัทเงินทุนที่มั่นคง การซื้อหน่วยลงทุนกองทุนรวมหรือซื้อหุ้นของบริษัทที่มั่นคงถือไว้

สำหรับคนทั่วไปมักได้รับการปลูกฝังในเรื่องการออมเงินจากครอบครัวตั้งแต่ยังเด็ก แต่เมื่อเวลาผ่านไปการตระหนักถึงความสำคัญของการออมก็ลดลง ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากค่านิยมในการบริโภคนิยมและวัตถุนิยมๆ ได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการบริโภคเพื่อความพอเพียงในการดำเนินชีวิต กลายเป็นการบริโภคเกินความจำเป็น กลุ่มบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมากที่สุดคือนิสิต นักศึกษา เพราะเป็นช่วงแห่งการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนและสังคม ทำให้ไม่คำนึงถึงการประหยัดและการออม อีกทั้งการดำเนินชีวิตภายใต้สภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน ซึ่งเน้นค่านิยมในการบริโภคทำให้นักศึกษาขาดการเก็บออมเนื่องจากได้รับค่าใช้จ่ายจากผู้ปกครอง เมื่อเงินไม่พอต่อการใช้จ่ายก็สามารถขอเงินจากผู้ปกครองได้เสมอ ซึ่งสวนทางกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งการใช้จ่ายเงินของนักศึกษาในแต่ละวันมักใช้ไปเพื่อการรับประทานอาหาร การใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง การเล่นเกมออนไลน์ การซื้อสินค้าตามแฟชั่น และการใช้จ่ายเพื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงศึกษาพฤติกรรมการออมของนักศึกษา เนื่องจากคนกลุ่มนี้จะต้องออกไปใช้ชีวิตทำงานในอนาคต การมีเงินออมจึงเป็นภูมิคุ้มกันประการแรก

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมโดยทั่วไปของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

1.3 ขอบเขตด้านประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เลือกตัวอย่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 คณะบริหารธุรกิจและคณะศิลปศาสตร บพิตรพิมุข จักรวรรดิ ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 370 ตัวอย่าง (จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 2,031 คน ด้วยการประชุมการจากจำนวนนักศึกษา ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ณ วันที่ 17 กันยายน 2557) โดยใช้สูตรของ Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดสัดส่วนต่อขนาดในแต่ละคณะตามชั้นปี ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความครอบคลุมทั้งสองคณะและทุกชั้นปี ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ชั้นปีที่	นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ		นักศึกษาคณะศิลปศาสตร์		รวมจำนวน ตัวอย่าง
	จำนวนนักศึกษา	จำนวน ตัวอย่าง	จำนวนนักศึกษา	จำนวน ตัวอย่าง	
1	416	70	181	31	101
2	378	70	149	29	99
3	330	60	118	25	85
4	326	60	133	25	85
รวม	1,450	260	581	110	370

ที่มา : ระบบงานฐานข้อมูล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี บพิตรพิมุข

จักรวรรดิ

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่กำหนดพฤติกรรมการออมของนักศึกษา
2. เพื่อให้ทราบรูปแบบการออมของนักศึกษา
3. เพื่อเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในการกำหนดแนวทางในการส่งเสริมการออมให้กับนักศึกษา

1.5 นิยามคำศัพท์

S = การออม หมายถึง ส่วนต่างระหว่างรายได้และค่าใช้จ่าย (อาจอยู่ในรูปของเงินสด หรือสินทรัพย์อื่น ๆ)

Y = รายได้ของนักศึกษา (รายได้จากผู้ปกครอง รายได้จากการทำงานพิเศษ)

C = ค่าใช้จ่ายของนักศึกษา (ค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษา ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ)

1.6 กรอบแนวคิดในการศึกษา

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ภาพที่ 1 แสดงกรอบแนวคิดการวิจัย ปัจจัยที่มีผลต่อการออม

ภาพที่ 2 แสดงพฤติกรรมกรรมการออมของนักศึกษา

1.6.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. เพศ
2. คณะ
3. ชั้นปีที่ศึกษา
4. รายได้จากผู้ปกครอง (เฉลี่ยต่อเดือน)
5. รายได้พิเศษ

6. ค่าใช้จ่าย (เฉลี่ยต่อเดือน)
7. การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย
8. บุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม
9. วิธีการออมเงิน

1.6.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การออมในปัจจุบัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออม โดยนำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการออม
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค
3. ทฤษฎีความต้องการถือเงิน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการออม

การออม (ศักดิ์ชัย สหกุลบุญรักษ์ ,2548,)

การออม (Saving) คือส่วนของรายได้ที่มีได้ใช้หมดไปกับการบริโภค

$$Y = C + S$$

$$S = Y - C$$

การออมไม่จำเป็นต้องอยู่ในลักษณะที่เป็นเงินเสมอไป อาจอยู่ในลักษณะของผลผลิตใด ๆ ก็ได้ เช่น เกษตรกรที่ปลูกข้าวไม่ได้นำไปจำหน่ายจนหมดแต่เก็บบางส่วนไว้ก็จัดได้ว่าเป็นการออมเช่นกัน ผู้ที่เก็บออมอาจมีหลายฝ่ายและเก็บออมในหลายลักษณะ คือ

1. ประชาชนทั่วไป เก็บออมโดยการงดเว้นไม่นำรายได้ไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภค
2. หน่วยผลิต สามารถเก็บออมได้ 2 ทางคือ
 - 2.1 เงินที่ตั้งไว้เป็นค่าเสื่อมราคา
 - 2.2 เงินที่กันไว้จากกำไรโดยไม่ได้แบ่งเป็นเงินปันผลแก่ผู้ถือหุ้น
 - 2.3 รัฐบาลซึ่งทำการออมโดยการตั้งงบประมาณรายได้ให้สูงกว่างบประมาณรายจ่ายในระดับบุคคลเมื่อมีรายได้เพิ่มขึ้นจะเก็บออมในจำนวนที่มากขึ้นและในอัตราที่สูง ขึ้นส่วนด้านวัตถุประสงค์ในการเก็บออมก็มีใช่เพื่อการลงทุนเสมอไปบางคนอาจออมไว้เพื่อเหตุฉุกเฉิน บางคนออมเพื่อปล่อยกู้ บางคนก็ออมเพื่อแสดงฐานะความมั่งคั่ง เป็นต้น

สิ่งที่ต้องพิจารณาเรื่องการออม 3 ประการ

1. ความโน้มเอียงในการออมเมื่อรายได้เพิ่มขึ้น 1 หน่วย (Marginal Propensity to Save : MPS) กล่าวคือ เมื่อรายได้เพิ่มขึ้น MPC จะลดลงและ MPS จะเพิ่มขึ้น โดย $MPS = \Delta S / \Delta Y$
2. ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (Average Propensity to Save : APS) หมายถึงอัตราส่วนระหว่างจำนวนเงินออมกับรายได้ นั่นคือ $APS = S / Y$
3. เมื่อเพิ่มการออมอาจทำให้ระดับการออมที่แท้จริงลดลง นั่นคือสิ่งที่ประชาชนต้องการออมเงินมากขึ้นจะลดการบริโภคลง เป็นผลให้รายได้ประชาชาติลดลง ทำให้ระดับการลงทุนและการออมที่แท้จริงลดลงด้วย

รายจ่ายเพื่อการออม (Saving Expenditure : S) (นิชาคมล ดันตวิณิชนานนท์ ,2550)

ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการบริโภค (C) และการออม (S)

1. รายได้ที่ใช้จ่ายได้ (Disposable Income) ซึ่งเป็นรายได้สุทธิหลักจากหักภาษีแล้ว ถ้ามีการเพิ่มอัตราภาษีจะทำให้รายได้ที่ใช้จ่ายได้ลดลง และส่งผลให้การบริโภคลดลงและการออมลดลงด้วย แต่ถ้ามีการลดอัตราภาษีจะทำให้รายได้ที่ใช้จ่ายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้การบริโภคและการออมเพิ่มขึ้น
2. สิ้นทรัพย์สภาพคล่องที่ผู้บริโภคถือครองอยู่ สภาพคล่องของสินทรัพย์พิจารณาจากความยากง่ายและอัตราความเสี่ยงในการเปลี่ยนเป็นเงินสด โดยเรียงลำดับสภาพคล่องจากสูงไปต่ำ ได้แก่ เงินสด เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากประจำ พันธบัตร ทองคำ หุ้น และที่ดิน เป็นต้น ถ้าผู้บริโภคถือสินทรัพย์สภาพคล่องสูงไว้เป็นจำนวนมาก เขาจะรู้สึกว่าฐานะทางการเงินมั่นคงและสามารถใช้จ่ายเพื่อการบริโภคได้มาก แต่ถ้าผู้บริโภคถือสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำไว้จำนวนมาก เขาจะไม่แน่ใจว่าสินทรัพย์นั้นจะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันเวลาที่ต้องการใช้ หรือหากเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันเวลา ก็อาจไม่ได้รับเงินสดตามมูลค่าที่ต้องการ ทำให้ผู้บริโภคไม่กล้าใช้จ่ายนัก
3. สินค้านวัตกรรมที่ผู้บริโภคมีอยู่ เป็นสินค้าที่มีอายุการใช้งานนาน และมีราคาสูง จึงไม่ค่อยซื้อบ่อยครั้ง นอกจากนี้เมื่อสินค้าถูกบริโภคแล้วจะมีมูลค่าลดลง เช่น รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น ถ้าผู้บริโภคครอบครองสินค้านวัตกรรมที่มีสภาพดีไว้เป็นจำนวนมาก เขาก็ไม่จำเป็นต้องใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าเหล่านั้นอีก
4. การคาดการณ์ของผู้บริโภค ในด้านต่างๆ เช่น รายได้ ราคาสินค้า และปริมาณสินค้า เป็นต้น ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริโภค คือ
 - การคาดการณ์รายได้ หากผู้บริโภคคาดการณ์ว่าเขาจะมีรายได้เพิ่มขึ้นในอนาคต เขาจะบริโภคมากขึ้นและออมน้อยลง แต่ถ้าผู้บริโภคคาดการณ์ว่าเขาจะมีรายได้ลดลงในอนาคต เขาจะลดการบริโภค และเพิ่มการออมมากขึ้น เพื่อใช้จ่ายในยามจำเป็น
 - การคาดการณ์ราคาสินค้าในอนาคต หากผู้บริโภคคาดว่าในอนาคตราคาสินค้าจะ

สูงขึ้น เขาจะเพิ่มการบริโภค ส่งผลให้การออมลดลง แต่หากผู้บริโภคคาดว่าในอนาคตราคาสินค้าจะลดลง เขาจะลดการบริโภค ส่งผลให้การออมเพิ่มขึ้น

- การคาดการณ์ปริมาณสินค้าในอนาคต หากผู้บริโภคคาดว่าสินค้าจะมีมากหรือหาซื้อได้ง่าย เขาจะซื้อสินค้าน้อยลงและเก็บออมไว้มากขึ้น แต่หากผู้บริโภคคาดว่าสินค้าในตลาดจะมีน้อยลงหรือจะไม่มีการผลิตอีก เขาจะซื้อสินค้ากักตุนไว้เป็นจำนวนมากส่งผลให้การออมลดลง

5. สินเชื่อเพื่อการบริโภค กรณีการให้สินเชื่อในรูปของการจ่ายเงินดาวน์ต่ำ อัตราดอกเบี้ยต่ำ และระยะเวลาการผ่อนชำระนาน จะจูงใจให้ผู้บริโภคกู้ยืมและใช้จ่ายมากขึ้น ส่งผลให้การออมเงินในปัจจุบันและอนาคตลดลง

6. ค่านิยมทางสังคม เป็นการกำหนดสิ่งที่พึงปฏิบัติในแต่ละสังคม ซึ่งอาจสอดคล้องเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในช่วงนั้นๆ หรือไม่ก็ได้ เช่น ในสังคมที่ให้ความสำคัญกับวัตถุสิ่งของภายนอก ก็จะเน้นที่ความหรูหรา ฟุ่มเฟือย ผู้บริโภคจะเน้นใช้จ่ายเงินเพื่อการซื้อสินค้าที่มีราคาแพง ทำให้การบริโภคสูงส่งผลให้การออมต่ำ ซึ่งตรงข้ามกับสังคมที่เน้นการประหยัด คนในสังคมจะมีการบริโภคต่ำและการออมสูง

7. อัตราการเพิ่มของประชากรและโครงสร้างอายุของประชากร

- การเพิ่มขึ้นของประชากรในประเทศโดยอยู่ในอัตราสูงก็จะทำให้มีการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากและเป็นสาเหตุทำให้เงินออมลดลง ในทางกลับกันถ้าประชากรมีอัตราการเพิ่มที่ต่ำ อัตราการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็จะต่ำและการออมจะสูง

- โครงสร้างอายุของประชากร จะพิจารณาจากประชากรในวัยทำงานเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด ถ้าจำนวนประชากรในวัยทำงานมีสัดส่วนต่ำแสดงว่าจำนวนคนที่ทำงานน้อยกว่าคนที่ไม่ทำงาน ดังนั้นการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคก็จะมาก การออมจะต่ำ

ฟังก์ชันการบริโภคและการออม (วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน ,2549)

ฟังก์ชันการบริโภค (Consumption Function)

$$C = f(Y_d, A_1, A_2, A_3, \dots)$$

C คือ รายจ่ายเพื่อการบริโภค

Y_d คือ รายได้ที่ใช้จ่ายได้

A_1 คือ สินทรัพย์ของผู้บริโภค

A_2 คือ สินค้าคงทนที่ผู้บริโภคมียุ

A_3 คือ การคาดการณ์ของผู้บริโภค

เคนส์ กล่าวในหนังสือ The General Theory ว่า รายได้ที่ใช้จ่ายได้เป็นตัวกำหนดที่สำคัญที่สุดในรายจ่ายเพื่อการบริโภคและการออม ดังนั้นรายได้ที่ใช้จ่ายได้จึงเป็นตัวกำหนดโดยตรง (Direct

Determinant) ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ถือว่าเป็นตัวกำหนดโดยอ้อม (Indirect Determinant) สมมติว่า ปัจจัยอื่น ๆ ที่เป็นตัวกำหนดโดยอ้อมคงที่ ฟังก์ชันการบริโภค คือ $C = f(Y_d)$

จากการศึกษาพบว่ารายจ่ายเพื่อการบริโภคแปรผันโดยตรงกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้ นั่นคือ เมื่อ รายได้สูงขึ้น การบริโภคจะเพิ่มขึ้น และเมื่อรายได้ลดลง การบริโภคก็จะลดลง ข้อสังเกตว่าแม้ว่ารายได้ จะมีค่าเท่ากับศูนย์ก็ยังคงมีการบริโภคอยู่ระดับหนึ่ง พิจารณาได้จากสังคมที่ประสบภัยธรรมชาติ ผลผลิตถูกทำลาย ประชาชนก็ยังคงต้องบริโภคเพื่อประทังชีวิต โดยอาศัยสินค้าและบริการที่สังคมอื่น บริจาคให้ อาจแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการบริโภคกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้ในรูปสมการเส้นตรง (Linear Equation) ดังนี้

$$C = C_a + bY$$

C_a คือ ระดับการบริโภคเมื่อรายได้เท่ากับศูนย์

b คือ ค่าความชันของสมการ

ในกรณีที่ระบบเศรษฐกิจมีเพียง 2 ภาคเศรษฐกิจ คือภาคครัวเรือนและภาคธุรกิจ รายได้ที่ใช้จ่ายได้ (DI) เท่ากับรายได้ประชาชาติ (NNP) และนำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคและเก็บออม นั่นคือ

$$Y_d = C + S$$

$$S = f(Y_d)$$

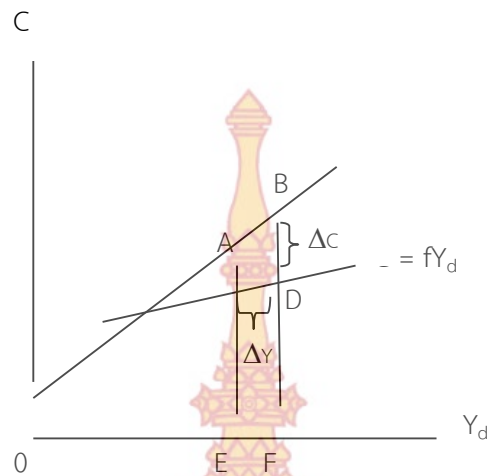
$$S = Y_d - C = Y_d - (C_a + bY_d)$$

$$S = -C_a + (1-b)Y_d$$

ความสัมพันธ์ระหว่างการออมและรายได้ก็เช่นเดียวกับการบริโภค นั่นคือ ระดับการออมแปรผัน โดยตรงกับรายได้ที่ใช้จ่ายได้

ความโน้มเอียงเฉลี่ยและความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภคและการออม

1. ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการบริโภค (Average Propensity to Consumption : APC) คือ อัตราส่วนระหว่างรายจ่ายเพื่อการบริโภคและรายได้ที่ใช้จ่ายได้ $APC = C/Y$
2. ความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (Average Propensity to Save : APS) คืออัตราส่วน ระหว่างการออมและรายได้ที่ใช้จ่ายได้ $APS = S/Y$
3. ความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการบริโภค (Marginal Propensity to Consumption : MPC) คือ การวัดค่าการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อรายได้เปลี่ยนแปลง 1 หน่วย $MPC = \Delta C/\Delta Y$
4. ความโน้มเอียงส่วนเพิ่มในการออม (Marginal Propensity to Save : MPS) คือ การวัด ค่าของการออมที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของรายได้ 1 หน่วย $MPS = \Delta S/\Delta Y$

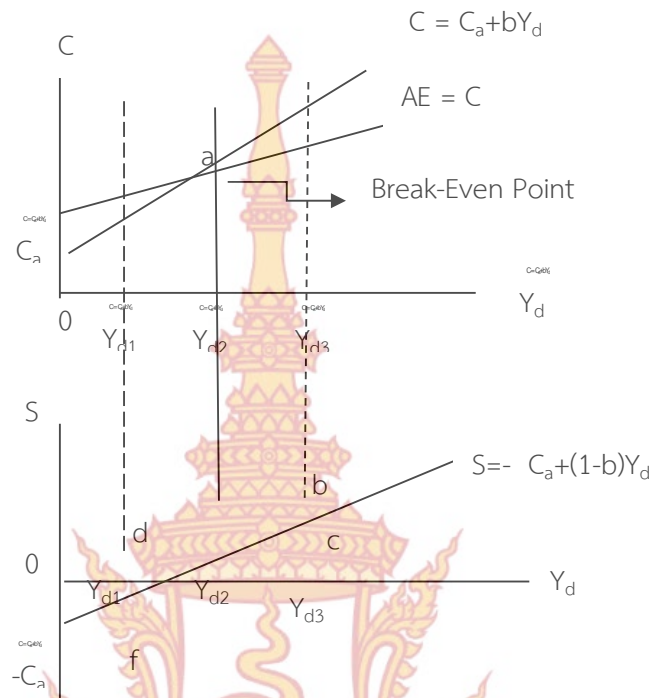
ภาพที่ 3 แสดงการหาค่า APC และ MPC โดยเส้นกราฟ

จากภาพที่ 3 แสดงเส้นการบริโภค ลากเส้นตรงจากจุด 0 ไปยังจุด A และจุด B บนเส้นการบริโภค และจากจุด A และจุด B ลากเส้นตรงตั้งฉากกับแกนนอน จะได้รูป OAE และรูป OBF ค่า APC ณ จุด A = AE/OE และค่า APC ณ จุด B = BF/OF ค่า MPC ณ จุด A = จุด B = BD/AD

เนื่องจากการนำรายได้ที่เปลี่ยนแปลงไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเพิ่มขึ้นและ/หรือเก็บออมเพิ่มขึ้น ดังนั้น $MPC + MPS = 1$ เสมอ

เส้นการบริโภคและการออม

ภาพที่ 4 แสดงเส้นการบริโภคและการออม

จากภาพที่ 4 ข้อสรุปที่ได้คือ

1. เส้นรายจ่ายเพื่อการบริโภคจะตัดกับแกนตั้งเท่ากับ C_a ณ ระดับรายได้เท่ากับ 0 ซึ่งเป็นระดับรายได้ที่การออมติดลบเท่ากับ $-C_a$
2. ณ จุด a รายจ่ายเพื่อการบริโภคเท่ากับรายได้ที่ใช้จ่ายได้ การออมเท่ากับ 0 (Break – Even Point)
3. ณ ระดับรายได้ที่ต่ำกว่า Y_{d2} คร่าวเรือนมีการใช้จ่ายมากกว่ารายได้ ดังนั้นจึงต้องทำการกู้ยืมหรือนำเงินออมในอดีตมาใช้ ทำให้เงินออมติดลบเท่ากับ df
4. ณ ระดับรายได้ที่สูงกว่า Y_{d2} คร่าวเรือนมีการใช้จ่ายน้อยกว่ารายได้ ดังนั้นคร่าวเรือนจึงมีเงินออมเท่ากับ bc
5. ณ ระดับรายได้ Y_{d2} $APC = 1$ ระดับรายได้ Y_{d1} $APC > 1$ และ ระดับรายได้ Y_{d3} $APC < 1$

2.2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริโภค

ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สัมพัทธ์ (Relative Income Hypothesis)

(วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน ,2549) ผู้เสนอทฤษฎีนี้คือ เจมส์ เอส ดูเซนเบอร์รี่ (James S. Duesenberry) ใน ค.ศ. 1949 การวิเคราะห์ที่มีสมมติฐาน 2 ประการ คือ

1. ผู้บริโภคให้ความสำคัญกับการบริโภคของตนโดยเปรียบเทียบการบริโภคเฉลี่ยของสังคม (Relative Consumption Level) ยิ่งกว่าการบริโภคของตนเอง (Absolute Consumption Level) ทั้งนี้เนื่องจากในสังคมเศรษฐกิจที่ถูกครอบงำโดยลัทธิบริโภคนิยม ซึ่งอาศัยสื่อโฆษณาทุกชนิดสร้างแรงขับเคลื่อนให้ผู้บริโภคหลงใหลกับการบริโภคสินค้าและบริการต่าง ๆ ดังนั้นผู้ที่มีรายได้ต่ำกว่ารายได้เฉลี่ยของสังคมจะมีค่า APC ค่อนข้างสูง เพราะผู้บริโภคเหล่านี้จะพยายามรักษาระดับการบริโภคของตนให้ใกล้เคียงกับคนทั่วไปในสังคม ส่วนผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยสูงกว่ารายได้เฉลี่ยของสังคมจะมีค่า APC ค่อนข้างต่ำกว่ากลุ่มแรก เพราะแม้จะบริโภคตามเกณฑ์เฉลี่ยหรือสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของสังคมก็ตาม แต่เนื่องจากมีรายได้สูงจึงใช้รายได้เพื่อใช้จ่ายบริโภคในสัดส่วนที่น้อยกว่ากลุ่มแรก

ในระยะยาวหากแบบแผนการกระจายรายได้ในสังคมยังคงเดิม การบริโภคจะเพิ่มขึ้น เป็นสัดส่วนคงที่กับรายได้ที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น APC ในระยะยาวจึงมีค่าคงที่

2. นอกเหนือจากระดับรายได้ในปัจจุบันและระดับรายได้เฉลี่ยของสังคมแล้ว บุคคลยังยึดกับการบริโภคในระดับสูงที่ผ่านมา ฉะนั้นแม้ว่ารายได้ในปัจจุบันจะลดลง แต่ผู้บริโภคจะพยายามรักษาระดับการบริโภคให้อยู่ในระดับเดิม โดยหันไปลดการบริโภคแทน จากสมมติฐานดังกล่าว ดูเซนเบอร์รี่ได้สร้างสมการการออม ดังนี้

$$\frac{S}{Y} = a_0 + a_1 \frac{Y}{\hat{Y}} \dots\dots\dots (1)$$

S = การออมที่แท้จริง

Y = รายได้สุทธิแท้จริงปัจจุบัน

\hat{Y} = รายได้สุทธิแท้จริงสูงสุดที่ผ่านมา

จากสมการแสดงว่าค่าความโน้มเอียงเฉลี่ยในการออม (Average Propensity to Save , APS = S/Y) จะเพิ่มขึ้นเมื่อรายได้ปัจจุบันเพิ่มขึ้น โดยเปรียบเทียบกับรายได้สูงสุดในอดีต จากสมการการออมข้างต้นสามารถแปลงเป็นสมการการบริโภคได้ ดังนี้

เนื่องจาก $Y = C + S$

$$1 = \frac{C}{Y} + \frac{S}{Y}$$

และ $\frac{C}{Y} = 1 - \frac{S}{Y}$

นำค่า $\frac{S}{Y}$ จากสมการ (1) มาแทนค่าในสมการนี้จะได้

$$\frac{C}{Y} = (1-a_0) - a_1 \frac{Y}{Y} = APC \quad \dots\dots\dots (2)$$

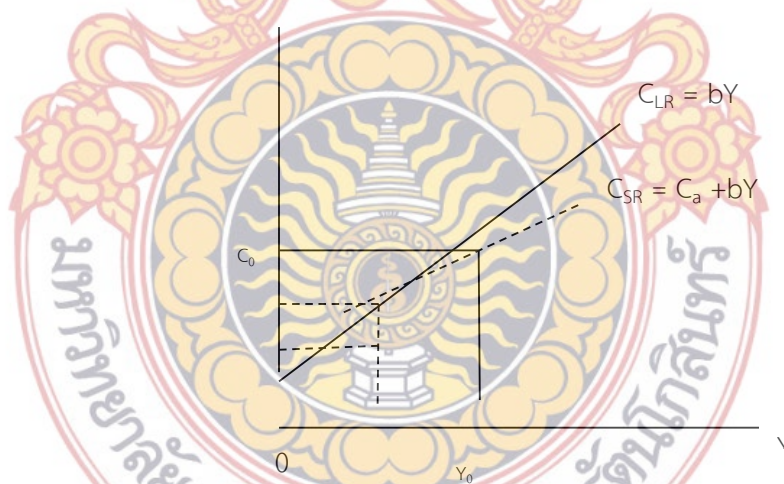
คูณสมการ (2) ด้วย Y จะได้ $C = (1-a_0)Y - a_1 \frac{Y^2}{Y} \quad \dots\dots\dots (3)$

หาค่า Differential สมการ (3) จะได้ $\frac{\partial C}{\partial Y} = (1-a_0) - 2 a_1 \frac{Y}{Y} = MPC \quad \dots\dots\dots(4)$

เปรียบเทียบสมการ (2) และ (4) พบว่า $\frac{C}{Y} = (1-a_0) - a_1 \frac{Y}{Y} > (1-a_0) - 2 a_1 \frac{Y}{Y}$

ดังนั้น $APC > MPC$ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการบริโภคของเคนส์ซึ่งเป็นการวิเคราะห์การบริโภคในระยะสั้น

จากสมมติฐาน 2 ประการที่กล่าวมา นำไปสู่การอธิบายความแตกต่างระหว่างการบริโภคระยะสั้นและระยะยาวดังภาพ

ภาพที่ 5 แสดงเส้นการบริโภคระยะสั้นและระยะยาวตามทฤษฎีรายได้
สัมพันธ์

จากภาพที่ 5 เส้น $C_{LR} = bY$ เป็นเส้นการบริโภคระยะยาวซึ่งแสดงให้เห็นว่าระดับการบริโภคจะแปรผันตามระดับรายได้ในสัดส่วนค่อนข้างคงที่โดยตลอด

การพิจารณาในระยะสั้น ในช่วงเศรษฐกิจหดตัว สมมติว่าเดิมบุคคลมีรายได้ที่ Y_0 และบริโภคในระดับ C_0 ต่อมารายได้ลดลงเหลือ Y_2 เนื่องจากผู้บริโภคเคยชินกับความเป็นอยู่ในระดับการบริโภคที่ C_0 ผู้บริโภคจึงพยายามรักษาระดับการบริโภคให้ใกล้เคียงกับ C_0 เอาไว้ นั่นคือ บริโภคที่ C'_2 ซึ่งอยู่สูงกว่า C_2 ซึ่งเป็นระดับการบริโภคที่น่าจะเป็น เส้นการบริโภคระยะสั้นจึงเป็น $C = C_a + bY$

ดังนั้น ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้สัมพัทธ์จึงอธิบายได้ว่า ในระยะสั้น

$C = C_a + bY$ โดย $APC > MPC$ และในระยะยาว $C = bY$ โดย $APC = MPC$

ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้ถาวร (Permanent Income Hypothesis)

Milton Friedman ได้เสนอทฤษฎีนี้ใน ค.ศ. 1957 โดยมีสมมติฐานสำคัญ 3 ประการ คือ

สมมติฐานประการแรก รายได้ที่เกิดขึ้นจริงและการบริโภคที่เกิดขึ้นจริงในระยะเวลาใดเวลาหนึ่งแบ่งได้เป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ถาวรและส่วนที่เป็นชั่วคราว นั่นคือ

$$\text{รายได้ } Y = Y_p + Y_t$$

$$\text{การบริโภค } C = C_p + C_t$$

$$\text{โดยที่ } Y = \text{รายได้ที่เกิดขึ้นจริง (Actual Income)}$$

$$Y_p = \text{รายได้ถาวร (Permanent Income)}$$

$$Y_t = \text{รายได้ชั่วคราว (Transitory Income)}$$

$$C = \text{การบริโภคที่เกิดขึ้นจริง (Actual Consumption)}$$

$$C_p = \text{การบริโภคถาวร (Permanent Consumption)}$$

$$C_t = \text{การบริโภคชั่วคราว (Transitory Consumption)}$$

ฟรีดแมน ให้คำนิยามว่า **รายได้ถาวร** คือรายได้ที่เป็นรายได้ประจำทั้งที่ได้มาจากผลตอบแทนของทรัพย์สิน รายได้ส่วนนี้จึงสามารถนำไปใช้จ่ายเพื่อการบริโภคโดยไม่กระทบถึงทรัพย์สินที่สะสมไว้ นั่น

$$\text{คือ } Y_p = rPV$$

$$r = \text{อัตราผลตอบแทน}$$

$$VP = \text{มูลค่าปัจจุบันของกระแสรายได้ หรือความมั่งคั่ง ซึ่งเป็นรายได้เฉลี่ยที่จะได้รับเป็น}$$

ระยะยาว

รายได้ชั่วคราว หมายถึง รายได้ที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย หรือเกิดขึ้นเพียงชั่วครั้งชั่วคราว รายได้ชั่วคราวนี้มีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ ในกรณีที่รายได้ชั่วคราวเป็นบวก เช่น เกษตรกรขายที่ดินได้ในราคาสูงในช่วงที่มีการเก็งกำไรที่ดิน กรณีที่รายได้ชั่วคราวเป็นลบ เช่น เกษตรกรนำเงินจากการขายที่ดินไปซื้อรถยนต์แล้วเกิดอุบัติเหตุ ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลเป็นเงินจำนวนหนึ่ง หรืออาจเป็นกรณีที่แรงงานถูกนายหน้าล่อลวงค่านายหน้าในการไปทำงานต่างประเทศ

การบริโภคถาวร หมายถึง การบริโภคที่ดำเนินในชีวิตประจำวัน ส่วนการบริโภคชั่วคราว หมายถึง การใช้จ่ายเฉพาะกิจเป็นครั้งคราว อาจมีค่าเป็นบวกหรือลบก็ได้ กรณีที่การบริโภคชั่วคราวมีค่าเป็นบวก เช่น ค่ารักษาพยาบาล ค่าจัดเลี้ยง กรณีที่การบริโภคชั่วคราวมีค่าเป็นลบ เช่น สิทธิการรักษาพยาบาลฟรี การได้รับทุนการศึกษา

จากนิยามเกี่ยวกับรายได้และการบริโภค จะสามารถแบ่งบุคคลได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

- กลุ่มผู้มีรายได้ถาวรเท่ากับรายได้เฉลี่ยส่วนรวม ($Y_p = Y$) หรือ รายได้ชั่วคราวเฉลี่ยเท่ากับ 0 ($Y_t = 0$)
- กลุ่มที่รายได้ถาวรมากกว่ารายได้เฉลี่ยส่วนรวม ($Y_p > Y$) หรือ รายได้ชั่วคราวเฉลี่ยน้อยกว่า 0 ($Y_t < 0$)
- กลุ่มผู้มีรายได้ถาวรน้อยกว่ารายได้เฉลี่ยส่วนรวม ($Y_p < Y$) หรือ รายได้ชั่วคราวเฉลี่ยมากกว่า 0 ($Y_t > 0$)

สมมติฐานประการที่สอง การบริโภคถาวรเป็นสัดส่วนคงที่ (k) เมื่อเทียบกับรายได้ถาวร หรืออีกนัยหนึ่ง $k = MPC$ และมีค่าคงที่ สมการการบริโภคถาวร คือ $C_p = kY_p$

สมมติฐานประการที่สาม รายได้ชั่วคราว (Y_t) ไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ถาวร (Y_p) การบริโภคชั่วคราว (C_t) ไม่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคถาวร (C_p) อีกทั้งไม่มีความสัมพันธ์กับรายได้ชั่วคราว (Y_t) นั่นคือ $MPC_t = 0$

สมการและเส้นการบริโภคระยะยาวและระยะสั้น จากสมมติฐานข้างต้นได้ข้อสรุปว่าการบริโภคในระยะยาวคือการบริโภคถาวรนั่นเอง ซึ่งเป็นสัดส่วนคงที่ (k) กับรายได้ถาวร สมการการบริโภคระยะยาว คือ $C_{LR} = C_p = kY_p$ เส้นการบริโภคระยะยาวเป็นเส้นที่ออกจากจุด origin จึงสรุปได้ว่า $APC = MPC = k$

ในระยะยาวรายได้ส่วนที่แปรปรวนไปจากแนวโน้ม (Trend) ระยะยาว เรียกว่ารายได้ชั่วคราว ในระยะยาวระบบเศรษฐกิจย่อมมีความผันผวนตามวัฏจักรธุรกิจ ทั้งช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรืองและช่วงที่เศรษฐกิจถดถอย

ช่วงเศรษฐกิจรุ่งเรือง รายได้ระยะยาว (Y') ประกอบด้วยรายได้ถาวร (Y'_p) และรายได้ชั่วคราว (Y'_t) ที่เป็นบวก นั่นคือ $Y = Y'_p + Y'_t$ โดยที่ $Y'_t > 0$ หรือ $Y > Y'_p$ ที่ระดับรายได้ถาวร Y'_p การบริโภคเท่ากับ C'_p ซึ่งเท่ากับการบริโภคระยะยาว C' ด้วย

ภาพที่ 6 แสดงเส้นการบริโภคระยะยาวและระยะสั้น

จากภาพที่ 6 ผู้บริโภคมีรายได้รวม (Y') และการบริโภคตามแนวโน้มระยะยาวเป็นหลัก นั่นคือ เมื่อรายได้เท่ากับ Y' ผู้บริโภคจะบริโภคที่ C' ดังนั้นจึงมีจุด Coordinate ที่จุด A

ช่วงเศรษฐกิจซบเซา รายได้ระยะยาวเท่ากับผลรวมรายได้ถาวร (Y'_p) และรายได้ชั่วคราวที่เป็นลบ ($Y'_t < 0$) นั่นคือ ขณะที่รายได้เท่ากับ (Y'') ผู้บริโภคจะมีระดับการบริโภคที่ (C'') นั่นคือจุด Coordinate อยู่ที่จุด B เมื่อลากเส้นเชื่อมโยงจุด A และ จุด B จะได้เส้นการบริโภคระยะสั้น

$$C_{SR} = C_a + bY$$

$$\frac{C_{SR}}{Y} = \frac{C_a}{Y} + b$$

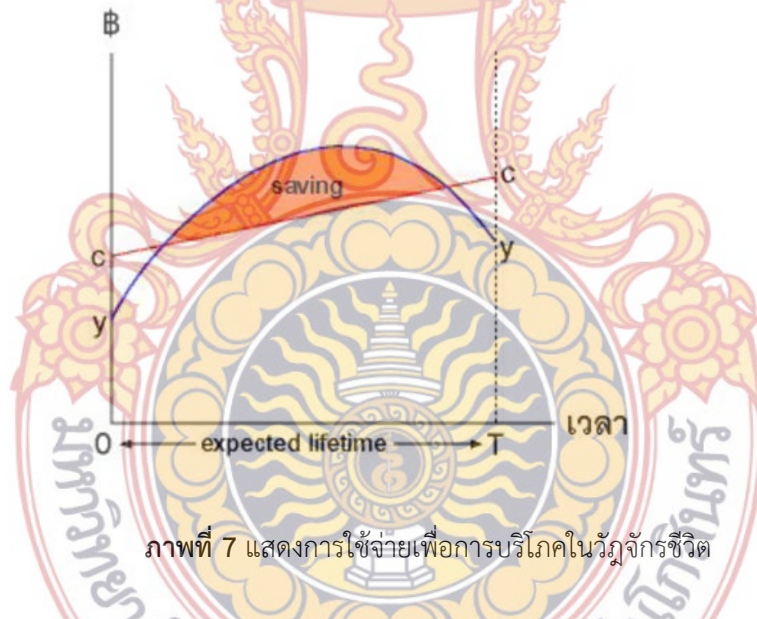
$$APC_{SR} = \frac{C_a}{Y} + MPC_{SR} \text{ หรือ } APC_{SR} > MPC_{SR}$$

ดังนั้น ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานรายได้ถาวรจึงอธิบายสมการการบริโภคได้ว่า ในระยะยาว

$C_{LR} = bY$ โดย $APC = MPC$ และในระยะสั้น $C_{SR} = C_a + bY$ โดย $APC > MPC$

ทฤษฎีการบริโภคตามสมมติฐานวัฏจักรชีพ (Life Cycle Hypothesis)

Franco Modigliani, Albert Ando และ Richard Bromberg กล่าวว่าปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในงวดเวลาหนึ่งจะขึ้นอยู่กับการคาดคะเนของรายได้ตลอดช่วงอายุขัยทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต นั่นคือบุคคลจะทำงานเพื่อสร้างสินทรัพย์และนำไปใช้หลังเกษียณอายุซึ่งเป็นช่วงที่ไม่มีการออมเพิ่มอีกแล้ว แนวคิดนี้มองว่าการตัดสินใจออมนั้นไม่ได้ขึ้นกับรายได้และเหตุการณ์ปัจจุบันอย่างเดียวแต่จะมองอนาคตอย่างมีเหตุผล หากพิจารณาการกระจายรายได้และปริมาณ การใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิตที่ควรจะเป็นของบุคคลหนึ่งๆ ดังภาพ

ภาพที่ 7 แสดงการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคในวัฏจักรชีวิต

จากภาพที่ 7 จะได้เห็นว่าในช่วงชีวิตของบุคคลขณะที่มีอายุน้อย จะมีระดับรายได้อยู่ในระดับต่ำ และจะมีรายได้สูงขึ้นเมื่อมีอายุมากขึ้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่วัยสูงอายุก็จะกลับมามีรายได้ลดลงอีกครั้ง การกระจายรายได้ตลอดช่วงอายุขัยจึงมีลักษณะเป็นไปตามเส้น yy ส่วนปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคของบุคคลจะสูงขึ้นเป็นลำดับตามอายุขัยโดยมีลักษณะของการกระจายปริมาณการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคตามเส้น cc เมื่อทำการเปรียบเทียบกันระหว่างเส้น yy และ cc แล้ว จะพบว่าในช่วงต้นของชีวิต บุคคลจะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค ดังนั้นบุคคลจึงต้องประพடுத்தเงินเป็นผู้ออมหนี้ ต่อมา

ในช่วงกลางของชีวิตจึงจะเริ่มที่จะมีรายได้เหลือจ่ายจนสามารถชดใช้หนี้ได้ และเก็บเงินสะสมไว้สำหรับช่วงปลายของชีวิต เงินสะสมส่วนนี้ก็คือส่วนของเงินออมนั่นเอง

2.3 ทฤษฎีความต้องการถือเงิน (รัตนา สายคณิต, 2544.)

อัลเฟรต นักเศรษฐศาสตร์จากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ได้เสนอทฤษฎีปริมาณเงินในรูปของความต้องการถือเงิน (cash balance quantity of theory of money) ซึ่งมีความเห็นว่า “บุคคลจะถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อความสะดวกในการจับจ่ายและเพื่อมิให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง” พิกูว์ (Pigou) มีแนวคิดว่าการถือเงินไว้ไม่ก่อให้เกิดผลตอบแทน ไม่เหมือนการถือหลักทรัพย์หรือพันธบัตร ดังนั้นบุคคลจะถือเงินไว้จำนวนที่เหมาะสมที่จะทำให้สามารถจ่ายตามพันธะผูกพันได้เท่านั้น ทฤษฎีความต้องการถือเงินของเคนส์ (Keynes) มีรากฐานจากทฤษฎีความต้องการถือเงินของมาร์แชลล์ ในเรื่องปริมาณเงินในรูปของความต้องการถือเงิน (cash balance quantity theory of money) ซึ่งมีความเห็นว่าบุคคลจะถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อความสะดวกในการจับจ่ายและ เพื่อมิให้เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่อง แต่ตามแนวคิดของเคนส์นั้นเห็นว่าเงินมิได้มีบทบาทเพียงสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเท่านั้น แต่เงินมีบทบาทในฐานะเป็นสินทรัพย์(asset) ชนิดหนึ่งด้วยนอกเหนือจากสินทรัพย์อื่น ๆ ซึ่งหมายถึง หลักทรัพย์ซึ่งได้แก่ หุ้นกู้ หรือพันธบัตร (bond) ประชาชนจะต้องเลือกระหว่างการถือเงินกับการถือพันธบัตร และปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกก็คือ ระดับรายได้ และอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือถ้าอัตราดอกเบี้ยสูง ความต้องการถือเงินของประชาชนจะน้อยเพราะประชาชนจะเลือกถือหลักทรัพย์มากกว่า หรือในทางตรงกันข้ามถ้าอัตราดอกเบี้ยต่ำลง ความต้องการถือเงินของประชาชนจะมากขึ้น เพราะประชาชนจะเลือกที่จะถือหลักทรัพย์น้อยลง นอกจากนี้เคนส์ยังได้กล่าวถึง อุปสงค์ต่อเงิน หรือความต้องการถือเงินเกิดจากแรงกระตุ้นต่าง ๆ กันทำให้สามารถแบ่งความต้องการถือเงินออกได้เป็น 3 ประเภทใหญ่ ได้แก่

1. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน (Transaction Demand for Money) บุคคลโดยทั่วไปจะต้องถือเงินไว้จำนวนหนึ่งเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน การถือเงินแบบนี้จะไม่จำเป็นถ้ารายได้และรายจ่ายเกิดขึ้นในขณะเดียวกัน แต่ในทางปฏิบัติบุคคลจะได้รับรายได้เพียงเดือนละครั้ง หรือ สัปดาห์ละครั้ง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องถือเงินไว้จำนวนหนึ่งสำหรับการใช้จ่ายที่เกิดขึ้น ยิ่งระยะเวลาจะได้รับรายได้ห่างกันมากเท่าใด ปริมาณเงินที่ถือไว้ใช้จ่ายโดยเฉลี่ยจะมากขึ้นเท่านั้น นั่นคือ สำหรับรายได้เท่ากัน ผู้มีรายได้เดือนละครั้งย่อมต้องถือเงินไว้เป็นจำนวนมากกว่าผู้มีรายได้สัปดาห์ละครั้ง นอกจากระยะเวลาแล้วการถือเงินไว้เพื่อใช้จ่ายยังขึ้นกับจำนวนของรายได้โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ ถ้ารายได้เพิ่มขึ้นความต้องการถือเงินไว้เพื่อใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้น

2. ความต้องการถือเงินเพื่อสำรองใช้จ่ายฉุกเฉิน (Precautionary Demand for Money) เช่น การเกิดอุบัติเหตุ และการเจ็บไข้ได้ป่วย ความต้องการถือเงินนี้ขึ้นกับปัจจัย 2 ชนิด คือ รายได้และอัตราดอกเบี้ย โดยมีความสัมพันธ์กับรายได้ประชาชาติ ในทิศทางเดียวกัน นั่นคือ บุคคลที่มีรายได้มากย่อมสามารถกันเงินไว้ใช้จ่ายฉุกเฉินได้มาก และถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงพอที่จะได้กำไรจากการลงทุนซื้อหลักทรัพย์ บุคคลจะนำเงินไปซื้อหลักทรัพย์เก็บไว้ จนกว่าจะเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้จ่ายขายหลักทรัพย์ ทำให้การถือเงินเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินลดลง

3. ความต้องการถือเงินเพื่อหาผลตอบแทน (Speculative Demand for Money) ดังที่ทราบแล้วว่าบุคคลจะแบ่งรายได้เป็น 2 ส่วน คือ เพื่อการใช้จ่ายและเพื่อการเก็บออม ผู้ออมอาจฝากเงินไว้กับสถาบันการเงิน หรือ ซื้อหลักทรัพย์เพื่อหาผลตอบแทน ในขณะที่รอการตัดสินใจว่าจะเก็บออมเงินไว้ในรูปแบบใดจึงจะได้ผลตอบแทนที่น่าพอใจ ผู้ออมจะถือเงินนี้ไว้เป็นเงินสดหรือเงินฝากที่มีสภาพคล่องสูงเป็นการชั่วคราว เงินออมที่ถือไว้นี้เรียกว่าการถือเงินเพื่อหาผลตอบแทน ซึ่งมีความสัมพันธ์ผกผันกับอัตราดอกเบี้ย ส่วนอัตราดอกเบี้ยก็มีความสัมพันธ์ผกผันกับราคาหลักทรัพย์ การตัดสินใจของผู้ออมที่จะถือเงินส่วนนี้ไว้หรือจะเปลี่ยนเป็นหลักทรัพย์จะขึ้นอยู่กับราคาคะเนแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยและราคาหลักทรัพย์ในอนาคต โดยเปรียบเทียบกับปัจจุบัน

หากอัตราดอกเบี้ยปัจจุบันอยู่ในระดับสูง ปริมาณเงินที่ถือไว้เพื่อหาผลตอบแทนจะมีน้อย ทั้งนี้เพราะเมื่ออัตราดอกเบี้ยสูง ราคาหลักทรัพย์จะต่ำ ผู้มีเงินออมย่อมคาดคะเนว่าในอนาคตอัตราดอกเบี้ยจะลดลง และราคาหลักทรัพย์จะสูงขึ้น ก็จะเปลี่ยนจากการถือเงินไปเป็นหลักทรัพย์

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หทัยรัตน์ มาประณีต (2549) ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมการออมของนิสิต นักศึกษาในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยอยู่ในรูปของแบบสอบถามสำหรับนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัยทั้งของรัฐ 4 แห่ง และของเอกชน 4 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 538 คน แบ่งเป็นผู้หญิงจำนวน 357 คน และผู้ชายจำนวน 181 คน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเพื่อหาตัวแปรอิสระที่ทำนายพฤติกรรมการออมผลการศึกษาที่สำคัญ 3 ประการ มีดังนี้ (1) ปัจจัยตามสถานการณ์ ได้แก่ การได้รับข่าวสารการประหยัดและการออม การเป็นแบบอย่างของบิดามารดา และการเป็นแบบอย่างของเพื่อน สามารถทำนายพฤติกรรมการออมได้ร้อยละ 26 (2) ปัจจัยจิตลักษณะ ได้แก่ ความมีสันโดษ ความมีระเบียบวินัย และการมุ่งอนาคต แต่การมุ่งอนาคตมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมในทางลบ สามารถทำนายพฤติกรรมการออมได้ร้อยละ 45 และ (3) ปัจจัยตามสถานการณ์ ปัจจัยจิตลักษณะ และปัจจัยจิตลักษณะตามสถานการณ์ สามารถทำนายพฤติกรรมการออมของนิสิตนักศึกษาได้ร้อยละ 55 ได้แก่ ความมีสันโดษ การได้รับข่าวสารการประหยัดและการออม

ความมีระเบียบวินัย และเจตคติต่อการประหยัด แต่เจตคติต่อการประหยัดมีอิทธิพลทางลบต่อพฤติกรรมการออม

รุ่งนภา ศรีธัญญะโชติ (2550) ศึกษาพฤติกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนกรณีศึกษาผู้บริหารศูนย์การขาย บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด สาขาธนบุรี กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ความถี่ในการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตเป็นแบบครั้งคราว การออมต่อปีอยู่ระหว่าง 50,000- 100,000 บาท ส่วนวัตถุประสงค์ทางการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน, เจ็บป่วย, ชรา วิธีการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตโดยการทำประกันชีวิต ด้านปัจจัยที่ความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของผู้บริหารศูนย์การขายคือ

- 1) การศึกษามีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเรื่องปริมาณการออมต่อปีและระยะเวลาการออม
- 2) รายได้รวมต่อปีมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเรื่องปริมาณการออมต่อวัตถุประสงค์ในการออมระยะเวลาในการออม
- 3) จำนวนคนในอุปการะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเรื่องปริมาณการออมวัตถุประสงค์ในการออมวิธีการออมและความถี่ในการออม
- 4) ภาระหนี้สินมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเรื่องปริมาณการออมต่อปี
- 5) อัตราผลตอบแทนจากการออมไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออม
- 6) อัตราเงินเฟ้อในอนาคตที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเรื่องผลตอบแทนการออมในปัจจุบันมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมเรื่องปริมาณการออม

วรวุฒิ สุวรรณระดา และ สมประวิณ มั่นประเสริฐ (2550) ศึกษาปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออมของผู้มีงานในประเทศไทย การศึกษาจากข้อมูลการสำรวจในระดับจุลภาค เพื่อวิเคราะห์ให้เห็นถึงปัจจัยกำหนดพฤติกรรมการออม-ไม่ออมของผู้มีงานทำ รวมไปถึงปัจจัยที่มีส่วนกำหนดพฤติกรรมการออมในระยะยาวเพื่อการดำรงชีวิตยามชราภาพ ตลอดจนศึกษาถึงปัจจัยสำคัญที่มีส่วนในการกำหนดอัตราการออมของผู้มีงานทำที่เป็นผู้ออม การศึกษาใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติที่มีพื้นฐานมาจากแบบจำลองวงจรชีวิตและรายได้ถาวรในการประมวลผลข้อมูลที่เก็บจากภาคสนามใน 15 จังหวัด รวมทั้งสิ้น 2,028 ตัวอย่างผลการศึกษาพบว่าระดับรายได้และความสม่ำเสมอของรายได้ รวมถึงการมีลักษณะนิสัยรู้จักการวางแผนในการดำเนินชีวิตจะส่งผลให้ผู้มีงานทำเป็นผู้ออมเงิน นอกจากนี้ การมีความรู้เกี่ยวกับการเงินจะส่งผลต่อการเป็นผู้ออมเงินได้เช่นกัน ในทางตรงข้าม หากผู้มีงานต้องกู้ยืมเงินและมีบุตรมากขึ้นก็จะมีแนวโน้มกลายเป็นผู้ไม่ออมเงิน ซึ่งปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลที่คล้ายคลึงต่อพฤติกรรมการออมเงินระยะยาวเพื่อการดำรงชีวิตยามชราภาพ เช่นกัน ในส่วนของระดับอัตราการออมเงินของผู้มีงานทำที่ออมได้นั้น ลักษณะนิสัยรู้จักการวางแผนมีส่วนสำคัญในการ

เพิ่มระดับอัตราการออม ขณะเดียวกัน การอยู่ในระดับการออมภาคบังคับ จำนวนบุตร การกู้ยืมเงินจะส่งผลให้ระดับอัตราการออมลดลง

อนงค์นุช เทียนทอง และ กัญญารัตน์ วงษ์ชมพู (2551) ศึกษาพฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี พบว่ากลุ่มพนักงานสถาบันการเงินและกลุ่มข้าราชการเลือกที่จะออมเงินมากกว่าลงทุนทางการเงินซึ่งการออมจะออมในรูปแบบฝากออมทรัพย์และฝากแบบสหกรณ์ออมทรัพย์ ส่วนกลุ่มพนักงานสถาบันการเงินจะมีการลงทุนทางการเงินมากกว่ากลุ่มข้าราชการ ส่วนปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการออมและรูปแบบการออมของสองกลุ่มพบว่าทั้งสองกลุ่มจะมีพฤติกรรมการเลือกออมเงินไม่แตกต่างกัน แต่ในด้านการเลือกลงทุนทางการเงินจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน และปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการออมและการลงทุนทั้งสองกลุ่มให้ความสำคัญใกล้เคียงกัน ซึ่งให้ความสำคัญมากที่สุดกับปัจจัยความมั่นคงของสถาบันการเงิน และกลุ่มข้าราชการจะให้ความสำคัญมากที่สุดเพิ่มเข้ามากับปัจจัยผลตอบแทนจากการลงทุน

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์ (2552) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ความแตกต่างระหว่างลักษณะทางประชากรศาสตร์ด้านเพศ ด้านการศึกษา ด้านอายุงานและด้านรายได้มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านผลตอบแทน ด้านความมั่นคง ด้านแรงจูงใจในการออม ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านรายได้ และด้านลักษณะการออมมีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมือง จังหวัดสมุทรสงครามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ธนพร อุดมพันธุ์ (2552) เปรียบเทียบการออมระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่านักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีปริมาณเงินออมมากกว่านักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ โดยส่วนใหญ่มีเงินออมระดับ 101 – 500 บาทนักศึกษาส่วนใหญ่ทั้งสองคณะเลือกออมเงินกับธนาคารพาณิชย์และรองลงมาคือธนาคารของรัฐ และนักศึกษาทั้งสองคณะให้ความสำคัญกับรายรับหลัก รายรับเสริม ภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศ การปลูกฝังการออมและทัศนคติที่มีต่อความสำคัญในการออมในระดับมาก

วณิชยา ต๊ะต่องใจ (2553) ศึกษาพฤติกรรมการออมของประชาชนบ้านหนองสองห้อง ต.เม็งราย อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออมร้อยละ 54 การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมพบว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายร้อยละร้อยละมีการเก็บออมเพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน / วิทยุ ส่วนกลุ่มตัวอย่างเพศหญิงร้อยละร้อยละ เก็บออมเพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ โดยรูปแบบการออม

แตกต่างกัน คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม 275,500 เฉลี่ยต่อปี ทำการออมกับการซื้อหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อการเก็งกำไร และเป็นการออมแบบตลอดชีพ

กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม 70,750 เฉลี่ยต่อปีทำการออมในรูปแบบการเล่นแชร์ กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม 29,883 เฉลี่ยต่อปีทำการออมกับธนาคารพาณิชย์มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม 18,289 เฉลี่ยต่อปีทำการออมกับสหกรณ์ออมทรัพย์มากที่สุด กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม 15,000 ต่อปีทำการออมกับการซื้อหุ้นสามัญในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อการเก็งกำไร และเป็นการออมแบบตลอดชีพ กลุ่มตัวอย่างที่มีเงินออม 7,738 เฉลี่ยต่อปีทำการออมกับบริษัทประกันชีวิตมากที่สุดโดยออมเป็นรายเดือน

ปิยรัตน์ กฤษณามระ, พัทธราวัลย์ ชัยปาณี, เมธินี วณิกกุล, รัฐชัย ศีลาเจริญ และ นารถดี ศุภกิจจาร์ภักซ์ (2554) ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการออมของผู้ออมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีการศึกษาดี มีรายได้เฉลี่ยปานกลางถึงค่อนข้างสูง และมีอัตราการออมโดยเฉลี่ยร้อยละ 32 ของรายได้ประจำ โดยที่วัตถุประสงค์ของการออมคือ เพื่อใช้จ่ายหลังการเกษียณอายุ รูปแบบการออมที่เลือกคือการฝากเงินกับธนาคาร ซื้อกรมธรรม์ประกันชีวิต และซื้ออสังหาริมทรัพย์มากกว่าการลงทุนซื้อตราสารการเงินในตลาดทุน ผลการวิจัยพบว่าผู้ออมเงินทราบดีว่าการลงทุนซื้อตราสารการเงินในตลาดทุนจะได้รับผลตอบแทนสูง แต่ก็มีความเสี่ยงสูง และมีความซับซ้อนเข้าใจยากจึงไม่สนใจลงทุน นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ออมให้ความสำคัญกับการจัดสรรเงินออมไปลงทุนในอสังหาริมทรัพย์มากเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากเชื่อว่าการลงทุนประเภทนี้มีความเสี่ยงน้อยกว่าตราสารทางการเงิน รวมทั้งความจำเป็นในเรื่องที่อยู่อาศัย

กนกวรรณ วิเชียร (2555) ศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการและลูกจ้างประจำ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า ปัจจัยด้านพื้นฐานส่วนบุคคล ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ได้แก่อายุ เพศ ระดับการศึกษา อายุราชการ ประเภทบุคลากร และปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์ได้แก่ สถานภาพ การสมรส และจำนวนสมาชิกในครอบครัว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้านเศรษฐกิจ พบว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือน รายจ่ายโดยเฉลี่ยต่อเดือน และหนี้สินโดยเฉลี่ยต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมของข้าราชการและลูกจ้างประจำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กฤตภาส เลิศสงคราม (2555) ศึกษาพฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ เพื่อศึกษาจำนวนเงินออม รูปแบบการออม จุดมุ่งหมายในการออม และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ ผลการศึกษาพบว่าพฤติกรรมการออมของพนักงานบริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์โดยส่วนใหญ่ออมในสถาบันการเงิน และ

จำนวนเงินออมต่ำกว่า 5,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 29.37 โดยจุดมุ่งหมายในการออมส่วนใหญ่เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน ผู้ออมมีความต้องการออมในระยะยาว แต่จำนวนเงินออมยังต่ำอยู่ จึงควรมาตรการในการกระตุ้นการออมให้มากขึ้น โดยอาจเพิ่มสิทธิประโยชน์การออมให้สูงขึ้นเพื่อจูงใจให้ประชาชนออมเงินมากขึ้น หรือสถาบันการเงินควรมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น 1 คนทำให้การออมลดลง 1.756 จึงควรมีการวางแผนครอบครัวเพื่อมิให้จำนวนสมาชิกในครอบครัวมีมากเกินไป จำนวนค่าใช้จ่ายในครอบครัวที่เพิ่มขึ้น 1 บาท ส่งผลให้เงินออมของครัวเรือนลดลง 0.881 ดังนั้นจึงต้องมีการวางแผนด้านค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม

กฤษฏีกาน ตั้งทิวาพร (2555) ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน กรณีศึกษา พนักงานธนาคาร ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงานในกรุงเทพมหานครกรณีศึกษา พนักงานธนาคาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน ซึ่งมีอายุระหว่าง 20 - 60 ปี และอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานคร จำนวน 180 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า บุคคลวัยทำงานที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีพฤติกรรมการออมทั้งทางด้านมูลค่า และการกระทำแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ส่วนบุคคลเฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านมูลค่าและพฤติกรรมการออมด้านการกระทำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ 0.05 ตามลำดับ อิทธิพลครอบครัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านมูลค่า และการกระทำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 0.01 ตามลำดับ บัญชีคิดในใจมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านการกระทำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการเปิดรับข่าวสารด้านการออมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการออมด้านการกระทำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ศูนย์วิจัยธนาคารทหารไทย (2555) ศึกษา"พฤติกรรมการออมเงินเพื่อใช้ในวัยเกษียณของคนกรุงเทพฯ" ในระหว่างวันที่ 24 ต.ค.55-7 พ.ย.55 จากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในวัยแรงงานจำนวน 113 ราย พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมเงินโดยรวมของประชากรจะแตกต่างกันไป โดยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญต่อการออมเงินเพื่อใช้ในยามชราเป็นอันดับที่ 2 (25.2% ของกลุ่มตัวอย่าง) ขณะที่ให้ความสำคัญกับการออมเพื่อใช้ในชีวิตประจำวันเป็นอันดับที่ 1 (31.1%) และเพื่อให้ได้ดอกผล เพื่อใช้ในยามเจ็บป่วย และเพื่อให้ลูกหลานในอนาคต (ร้อยละ 24.3, 18.5 และ 18.0 ตามลำดับ) กลุ่มตัวอย่างวัยแรงงานได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการออมเพื่อใช้ในวัยเกษียณถึง 85.0% ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ขณะที่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดได้ทำการออมเพื่อรองรับการเกษียณอายุแล้ว 61.9% โดยมีสัดส่วนการออมเงินเพื่อใช้ในวัยเกษียณที่ 6-10% ของรายได้ต่อเดือนโดยเฉพาะรายได้เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเพื่อเกษียณ โดยพบว่า แรงงานส่วนใหญ่ที่มีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป จะออมเพื่อ

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ” เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เลือกตัวอย่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 – 4 คณะบริหารธุรกิจและคณะศิลปศาสตร บพิตรพิมุข จักรวรรดิ ปีการศึกษา 2557 จำนวนทั้งสิ้น 350 ตัวอย่าง (จำนวนนักศึกษาทั้งหมด 2,031 คน ด้วยการประมาณการจากจำนวนนักศึกษา ภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 ณ วันที่ 17 กันยายน 2557) โดยใช้สูตรของ Yamane ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

$$N = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

โดย n = จำนวนตัวอย่าง

N = จำนวนนักศึกษา จำนวน 2,031 คน

e = ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดให้เท่ากับ 0.05

จะได้ $N = \frac{2031}{1+2031(0.05)^2} = 250$ ตัวอย่าง

จากนั้นใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) กำหนดสัดส่วนต่อขนาดในแต่ละคณะตามชั้นปี ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความครอบคลุมทั้งสองคณะและทุกชั้นปี ดังนี้

นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ จำนวนทั้งหมด 245 ตัวอย่าง

ชั้นปีที่ 1 จำนวน 69 ตัวอย่าง ชั้นปีที่ 2 จำนวน 64 ตัวอย่าง

ชั้นปีที่ 3 จำนวน 57 ตัวอย่าง ชั้นปีที่ 4 จำนวน 55 ตัวอย่าง

นักศึกษาคณะศิลปศาสตร จำนวนทั้งหมด 105 ตัวอย่าง

ชั้นปีที่ 1 จำนวน 31 ตัวอย่าง ชั้นปีที่ 2 จำนวน 26 ตัวอย่าง

ชั้นปีที่ 3 จำนวน 23 ตัวอย่าง ชั้นปีที่ 4 จำนวน 25 ตัวอย่าง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) ประกอบด้วย เพศ คณะ ชั้นปีที่ศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย การเดินทางมามหาวิทยาลัย และการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) และแบบปลายเปิด (Open-ended Question) ประกอบด้วย รายได้จากผู้ปกครอง (เฉลี่ยต่อเดือน) รายได้พิเศษ (เฉลี่ยต่อเดือน) การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย ค่าใช้จ่าย (เฉลี่ยต่อเดือน) และ สัดส่วนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านการออมของผู้ตอบแบบสอบถามแบบปลายปิด (Close-ended Question) และแบบปลายเปิด (Open-ended Question) ประกอบด้วย เงินออมที่มี ณ วันตอบแบบสอบถาม บุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม จำนวนเงินออม (เฉลี่ยต่อเดือน) วิธีการออมเงิน รูปแบบการออมเงิน และวัตถุประสงค์ในการออม

3.2.2 ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้ สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการออมของนักศึกษา และตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญอย่างน้อย 3 ท่าน ตรวจสอบ content validity เมื่อแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (try out) กับนักศึกษา จำนวน 50 คน เพื่อปรับแบบสอบถามให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างก่อนนำไปใช้จริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอนดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - มีนาคม 2558
2. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 370 ชุด

ตัวอย่างที่ใช้ที่ระดับความคาดเคลื่อนไม่เกิน 5 เปอร์เซ็นต์ (กำหนดตามแนวคิดของ Taro Yamane ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05) และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย กำหนดสัดส่วนต่อขนาดในแต่ละคณะตามชั้นปี

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับ ลักษณะของข้อมูล และตอบ วัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ คณะ ชั้นปี จำนวนสมาชิกในครอบครัว ที่พักอาศัย การเดินทางมามหาวิทยาลัย และการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่และร้อยละ

2. ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่าย ได้แก่ ความถี่ในการได้รับรายได้จากผู้ปกครอง รายได้จากผู้ปกครอง (เฉลี่ยต่อเดือน) รายได้พิเศษ (เฉลี่ยต่อเดือน) ค่าใช้จ่าย (เฉลี่ยต่อเดือน) และ สัดส่วน ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

3. การวิเคราะห์วิธีการออมของกลุ่มประชากร ผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ สถิติไคร์สแควร์ (Chi-square) ทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ .05

บทที่ 4

ผลการวิจัย/ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับงานวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลตัวอย่างที่เก็บรวบรวมมาได้จำนวน 370 ชุด ซึ่งผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้ว มาทำการวิเคราะห์โดยผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ส่วน

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลตามความมุ่งหมายของการวิจัย โดยแบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้จ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	128	34.6
หญิง	242	65.4
รวม	370	100.0
2. คณะที่ศึกษา		
บริหารธุรกิจ	260	70.3
ศิลปศาสตร์	110	29.7
รวม	370	100.0

ตารางที่ 4 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
3. ชั้นปีที่ศึกษา		
ปี 1	101	27.3
ปี 2	100	27.0
ปี 3	84	22.7
ปี 4	85	23.0
รวม	370	100.0
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
น้อยกว่า 2 คน	25	6.8
2 - 3 คน	111	30.0
4 - 5 คน	174	47.0
มากกว่า 5 คน	60	16.2
รวม	370	100.0
5. ที่พักอาศัย		
อยู่กับผู้ปกครอง	284	76.8
อยู่กับญาติ	64	17.3
เช่าหอพัก	22	5.9
รวม	370	100.0
6. การเดินทางมามหาวิทยาลัย		
รถยนต์ส่วนตัว	39	10.5
รถขนส่งสาธารณะ	258	69.7
จักรยานยนต์	67	18.2
อื่น ๆ	6	1.6
รวม	370	100.0
7. การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา		
กู้	68	18.4
ไม่กู้	302	81.6
รวม	370	100.0

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ จำนวน 370 คน สามารถจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. เพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 34.6 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 65.4
2. คณะที่ศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจร้อยละ 70.3 และเป็นนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ร้อยละ 29.7
3. ชั้นปีที่ศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาในชั้นปี 1 ร้อยละ 27.3 ชั้นปี 2 ร้อยละ 27.0 ชั้นปีที่ 3 ร้อยละ 22.7 และชั้นปี 4 ร้อยละ 23.0
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 6.8 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 2 คน ร้อยละ 30.0 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน ร้อยละ 47.0 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 – 5 คน และร้อยละ 16.2 มีสมาชิกมากกว่า 5 คน
5. ที่พักอาศัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 76.8 พักอาศัยกับผู้ปกครอง ร้อยละ 17.3 พักกับญาติ และร้อยละ 5.9 อยู่หอพัก
6. การเดินทางมาเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวร้อยละ 10.5 เดินทางโดยสารสาธารณะ ร้อยละ เดินทางโดยรถจักรยานยนต์ร้อยละ 6.7 และเดินทางโดยวิธีอื่น ๆ จากแบบสอบถามคือการเดินทางโดยเรือโดยสารร้อยละ 1.6
7. การกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 18.4 กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ร้อยละ 81.6 ไม่ได้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละด้านรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลด้านรายได้และรายจ่าย	จำนวน	ร้อยละ
1. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 3,000 บาท	59	15.9
3,001 – 4,000 บาท	148	40.0
4,001 – 5,000 บาท	94	25.4
มากกว่า 5,000 บาท	69	18.6
รวม	370	100.0

2. การมีรายได้พิเศษ

ไม่มีรายได้พิเศษ	301	81.4
มีรายได้พิเศษ	69	18.6
รวม	370	100.0

3. รายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน

น้อยกว่า 2,000 บาท	20	29.0
2,001 – 4,000 บาท	38	55.1
4,001 – 6,000 บาท	7	10.1
6,001 – 8,000 บาท	2	2.9
มากกว่า 8,000 บาท	2	2.9
รวม	69	100.0

ตารางที่ 5 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละด้านรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลด้านรายได้และรายจ่าย	จำนวน	ร้อยละ
4. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 3,000 บาท	106	28.6
3,001 – 4,000 บาท	133	35.9
4,001 – 5,000 บาท	100	27.0
มากกว่า 5,000 บาท	31	8.4
รวม	370	100.0
5. การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย		
ไม่มีการจัดทำ	307	83.0
จัดทำ	63	17.0
รวม	370	100.0
6. วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย		
รายวัน	17	27.0
รายสัปดาห์	17	27.0
รายเดือน	29	46.0
รวม	63	100.0

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการใช้จ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ จำนวน 370 คน สามารถจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 4,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 40.0 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท น้อยที่สุดร้อยละ 15.9
2. การมีรายได้พิเศษ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้พิเศษ เพียงร้อยละ 18.6 เท่านั้น
3. รายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้พิเศษจำนวน 40 คนมีรายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด 2,001 – 4,000 บาท ร้อยละ 62.5 ของผู้มีรายได้พิเศษทั้งหมด
4. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 4,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 5.90 และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท น้อยที่สุดร้อยละ 8.4
5. การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายมากถึงร้อยละ 83.0 และมีเพียงร้อยละ 17.0 เท่านั้นที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย
6. วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจะมีการจัดทำแบบรายเดือนมากที่สุดร้อยละ 46.0 ส่วนการจัดทำแบบรายวันและรายสัปดาห์มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 27.0

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม คณะ ชั้นปี และ รายได้ต่อเดือน

รายได้ : เดือน	คณะ		ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
น้อยกว่า 3,000 บาท	บริหารธุรกิจ	จำนวน	15	15	0	6	36
		ร้อยละ	25.4	25.4	0.0	10.2	61.0
	ศิลปศาสตร์	จำนวน	9	7	1	6	23
		ร้อยละ	15.3	11.9	1.7	10.2	39.0
รวม		จำนวน	24	22	1	12	59
		ร้อยละ	40.7	37.3	1.7	20.3	100.0
3,001 -4,000 บาท	บริหารธุรกิจ	จำนวน	15	24	50	26	115
		ร้อยละ	10.1	16.2	33.8	17.6	77.7
	ศิลปศาสตร์	จำนวน	13	5	6	9	33
		ร้อยละ	8.8	3.4	4.1	6.1	22.3

	รวม	จำนวน	31	29	56	35	133
		ร้อยละ	18.9	19.6	37.8	23.6	100.0
4,001-5,000 บาท	บริหารธุรกิจ	จำนวน	16	19	7	21	63
		ร้อยละ	17.0	20.2	7.4	22.3	67.0
	ศิลปศาสตร์	จำนวน	5	12	9	5	31
		ร้อยละ	5.3	12.8	9.6	5.3	33.0
	รวม	จำนวน	21	33	23	23	94
		ร้อยละ	22.3	33.0	17.0	27.7	100.0
มากกว่า 5,000 บาท	บริหารธุรกิจ	จำนวน	24	13	2	7	46
		ร้อยละ	34.8	18.8	2.9	10.1	66.7
	ศิลปศาสตร์	จำนวน	4	5	9	5	23
		ร้อยละ	5.8	7.2	13.0	7.2	33.3
	รวม	จำนวน	28	18	11	12	69
		ร้อยละ	40.6	26.1	15.9	7.4	100.0

จากตาราง พบว่าผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนมากที่สุด 3,001 -4,000 บาท ร้อยละ 35.9 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และมีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท น้อยที่สุด ร้อยละ 15.9 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม คณะ ชั้นปี และ ค่าใช้จ่ายต่อเดือน

ค่าใช้จ่าย : เดือน	คณะ		ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม	
น้อยกว่า 3,000 บาท	บริหารธุรกิจ	จำนวน	18	21	17	20	76	
		ร้อยละ	17.0	19.8	16.0	18.9	71.7	
	ศิลปศาสตร์	จำนวน	8	8	4	10	30	
		ร้อยละ	7.5	7.5	3.8	9.4	28.3	
	รวม	จำนวน	26	29	21	30	106	
		ร้อยละ	24.5	27.4	19.8	28.3	100.0	
	3,001 -4,000 บาท	บริหารธุรกิจ	จำนวน	24	25	24	21	94
			ร้อยละ	18.0	18.8	18.0	15.8	70.7
ศิลปศาสตร์		จำนวน	18	6	10	5	39	
		ร้อยละ	13.5	4.5	7.5	3.8	29.3	
รวม		จำนวน	42	31	34	26	133	
		ร้อยละ	31.6	23.3	25.6	19.5	100.0	
4,001-5,000 บาท		บริหารธุรกิจ	จำนวน	17	20	15	15	67
			ร้อยละ	17.0	20.0	15.0	15.0	67.0
	ศิลปศาสตร์	จำนวน	4	13	8	8	33	
		ร้อยละ	4.0	13.0	8.0	8.0	33.0	
	รวม	จำนวน	21	33	23	23	100	
		ร้อยละ	21.0	33.0	23.0	23.0	100.0	
	มากกว่า 5,000 บาท	บริหารธุรกิจ	จำนวน	11	5	3	4	23
			ร้อยละ	35.5	16.1	9.7	12.9	74.2
ศิลปศาสตร์		จำนวน	1	2	3	2	8	
		ร้อยละ	3.2	6.5	9.7	6.5	25.8	
รวม		จำนวน	12	7	6	6	31	
		ร้อยละ	38.7	22.6	19.4	19.4	100.0	

จากตาราง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน น้อยกว่า 3,000 บาท อัตราสูงสุด คือนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 ส่วนผู้มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือนอัตราสูงสุดคือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 35.5

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม คณะ ชั้นปี และการมีรายได้พิเศษ

การมีรายได้พิเศษ		คณะบริหารธุรกิจ					คณะศิลปศาสตร์				
		ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม	ปี 1	ปี 2	ปี 3	ปี 4	รวม
มีรายได้พิเศษ	จำนวน	23	14	1	15	53	5	6	1	4	16
	ร้อยละ	8.8	5.4	0.4	6.8	20.4	4.5	5.5	0.9	3.6	14.5
ไม่มีรายได้พิเศษ	จำนวน	47	57	58	45	207	26	23	24	21	94
	ร้อยละ	18.1	21.9	22.3	17.3	79.6	23.6	20.9	21.8	19.1	85.5
รวม		70	71	59	60	260	31	29	25	25	110

จากตาราง พบว่าผู้มีรายได้พิเศษเป็นศึกษาคณะบริหารธุรกิจร้อยละ 20.4 และเป็นนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ร้อยละ 14.5 โดยนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่มีรายได้พิเศษมากที่สุด คือ ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 8.8 ส่วนนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ที่มีรายได้พิเศษมากที่สุดเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 5.5

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ ชั้นปี และ วิธีการ
จัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย

คณะ	ชั้นปี	วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย							
		รายวัน		รายสัปดาห์		รายเดือน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริหารธุรกิจ	ปี 1	3	17.6	2	11.8	5	16.7	10	23.26
	ปี 2	1	5.9	3	17.6	2	6.7	6	13.96
	ปี 3	2	11.8	1	5.9	4	13.3	7	16.28
	ปี 4	3	17.6	3	17.6	14	46.7	20	46.51
	รวม	9	20.91	9	20.91	25	58.14	43	100.0
ศิลปะ ศาสตร์	ปี 1	3	14.29	1	4.76	0	0	4	19.05
	ปี 2	3	14.29	4	19.05	1	4.76	8	38.10
	ปี 3	0	0.0	1	4.76	1	4.76	2	9.52
	ปี 4	2	9.52	2	9.52	3	14.29	7	33.33
	รวม	8	38.10	8	38.10	5	23.81	21	100.0

จากตารางพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาในคณะบริหารธุรกิจที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจำนวน 43 คน มีการจัดทำบัญชีแบบรายวัน และแบบรายสัปดาห์ ร้อยละ 20.91 และแบบรายเดือนร้อยละ 58.14 ส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่ศึกษาคณะศิลปศาสตร์ที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่ายจำนวน 21 คน มีการจัดทำบัญชีแบบรายวัน และแบบรายสัปดาห์ ร้อยละ 38.10 และแบบรายเดือนร้อยละ 23.81

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ และวิธีการจัดทำ
บัญชีรายรับ – รายจ่าย

เพศ		การทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย			
		รายวัน	รายสัปดาห์	รายเดือน	รวม
ชาย	จำนวน	5	4	15	24
	ร้อยละ	20.8	16.7	62.5	100.0%
หญิง	จำนวน	12	13	15	40
	ร้อยละ	30.0	32.5	37.5	100.0%
รวม	จำนวน	17	17	30	64
	ร้อยละ	100.0	100.0	100.0	100.0

จากตาราง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย มีจำนวน 64 คน ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยมากเพียงร้อยละ 17.3 และทั้งสองเพศมีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายแบบรายเดือนมากที่สุด คือ เพศชาย ร้อยละ 62.5 เพศหญิงร้อยละ 37.5

ตารางที่ 11 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานค่าใช้จ่ายต่อเดือน

วัตถุประสงค์ในการใช้จ่าย	\bar{X}	Sd.	ลำดับที่
เพื่อการบริโภค	1.74	1.15	1
เพื่อซื้อสินค้า	3.45	1.28	4
เพื่อการศึกษา	3.04	1.42	3
เพื่อความบันเทิง	4.48	1.22	5
เพื่อการเดินทาง	2.94	1.40	2
เพื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย	5.36	1.04	6
เฉลี่ย	3.50	1.25	

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการใช้จ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการจัดลำดับการใช้จ่ายในแต่ละวัตถุประสงค์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทาง และใช้จ่ายเพื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยน้อยที่สุด

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามรายได้ รายจ่าย และรายได้พิเศษ

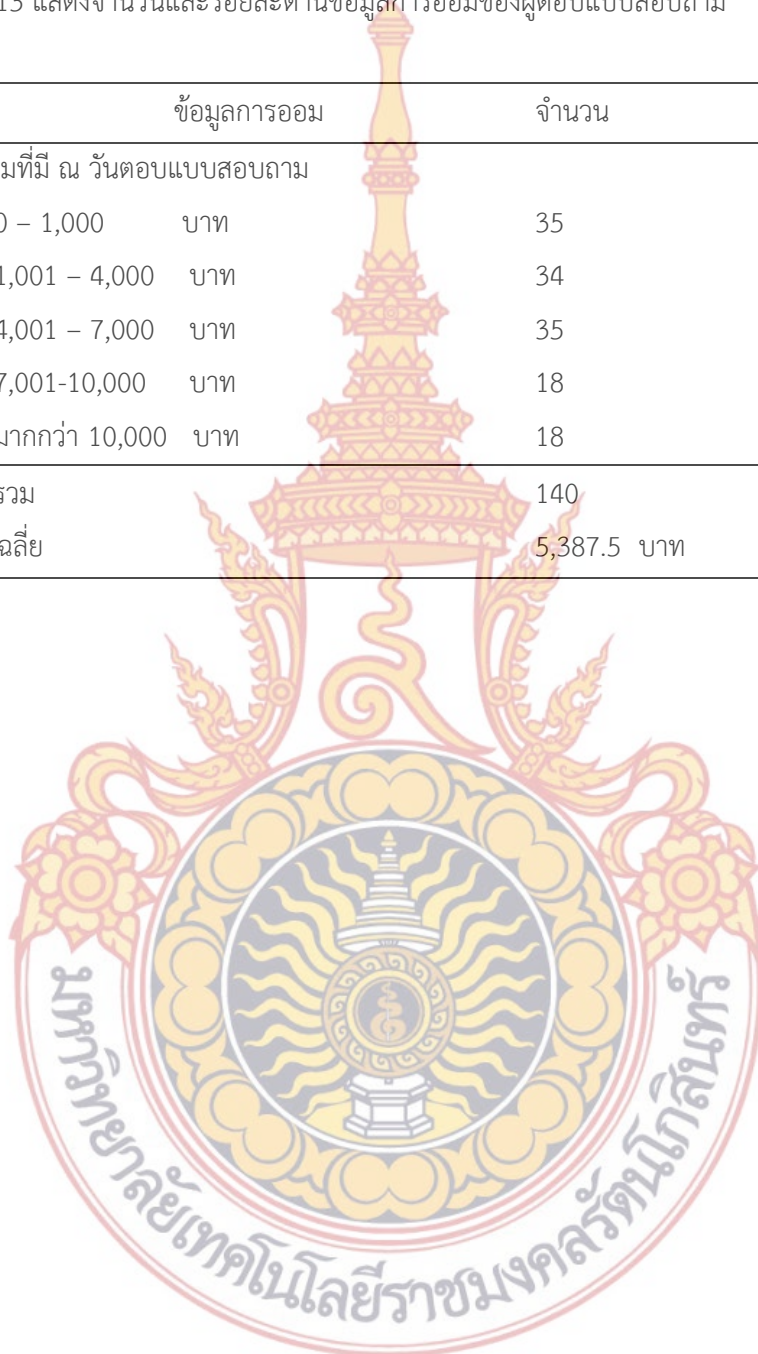
รายได้และรายจ่ายต่อเดือน		รายได้พิเศษต่อเดือน		
		ค่าเฉลี่ย	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน	น้อยกว่า 3,000	4,168.7	6	15.0
	3,001- 4,000	3,285.7	14	35.0
	4,001 -5,000	3,262.5	8	20.0
	มากกว่า 5,000	3,383.3	12	30.0
			40	100.0
รายจ่ายต่อเดือน	น้อยกว่า 3,000	3,000.0	11	27.5
	3,001- 4,000	3,392.1	14	35.0
	4,001 -5,000	3,485.7	7	17.5
	มากกว่า 5,000	4,100.0	8	20.0
			40	100.0

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านรายได้พิเศษเฉลี่ย จำแนกตามรายได้ต่อเดือนและรายจ่ายต่อเดือน พบว่าผู้มีรายได้ต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท จะมีรายได้พิเศษเฉลี่ยมากที่สุด 4,168.7 บาทต่อเดือน ด้านรายจ่ายต่อเดือนพบว่ากลุ่มที่มีรายจ่ายต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท จะมีรายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือนมากเช่นกัน คือ 4,100 ต่อเดือน ซึ่งเป็นการลดความแตกต่างด้านรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละด้านข้อมูลการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลการออม		จำนวน	ร้อยละ
1. เงินออมที่มี ณ วันตอบแบบสอบถาม			
0 – 1,000	บาท	35	25.0
1,001 – 4,000	บาท	34	24.2
4,001 – 7,000	บาท	35	25.0
7,001-10,000	บาท	18	12.9
มากกว่า 10,000	บาท	18	12.9
รวม		140	100.0
เฉลี่ย		5,387.5 บาท	

ตารางที่ 13 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละด้านข้อมูลการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลการออม	จำนวน	ร้อยละ
2. บุคคลตัวอย่างในการออม		
มี	90	21.6
ไม่มี	280	78.4
รวม	370	100.0
3. เงินออมเฉลี่ยต่อเดือน		
น้อยกว่า 500 บาท	195	25.7
501 – 1,000 บาท	133	35.9
มากกว่า 1,000 บาท	42	11.4
รวม	370	100.0
4. วิธีการออมเงิน		
ก่อนนำไปใช้จ่าย	105	28.4
เหลือจากการใช้จ่าย	137	37.0
ไม่แน่นอน	128	34.6
รวม	370	100.0
5. รูปแบบการออมเงิน		
หยอดกระปุกออมสิน	243	41.5
ฝากผู้ปกครอง	72	12.3
ฝากธนาคาร	204	34.9
ซื้อสลากออมสิน	37	6.3
ซื้อทองคำ	29	5.0
รวม	585	100.0

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ จำนวน 370 คน สามารถจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. เงินออมที่มี ณ วันที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีเงินออมเพียง 140 คน โดยมีเงินเก็บน้อยกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 25 จำนวน 1,001 – 4,000 บาท ร้อยละ 24.2 จำนวน 4,001 – 7,000 บาท ร้อยละ 25 จำนวน 7,001 – 10,000 บาท ร้อยละ 12.9 และมีเงิน

ออมมากกว่า 10,000 บาท ร้อยละ 12.9 และผู้ตอบแบบสอบถามมีเงินออมทั้งหมดเฉลี่ย 5,387.5 บาท

2. ด้านบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมค่อนข้างน้อยเพียงร้อยละ 21.6 และไม่มีตัวอย่างในการออมร้อยละ 79.6

3. ด้านเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 500 – 1,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 35.9 และออมต่อเดือนมากกว่า 1,000 บาท เพียงร้อยละ 11.4

4. ด้านวิธีการออม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการออมเงินเมื่อเหลือจากการใช้จ่ายมากที่สุด ร้อยละ 37.0 และน้อยที่สุดคือการออมเงินก่อนนำไปใช้จ่าย ร้อยละ 28.4

5. ด้านรูปแบบการออมเงิน พบว่ารูปแบบที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้มากที่สุด คือ การหยอดกระปุกออมสิน ร้อยละ 41.5 รองลงมาคือการฝากธนาคาร ร้อยละ 31.9 และรูปแบบที่ใช้้น้อยที่สุดคือการซื้อทองคำ ร้อยละ 5.0

ตารางที่ 14 แสดงรูปแบบการออมเงินและเงินออมที่มีเฉลี่ย

รูปแบบการออมเงิน	เงินออมเฉลี่ยที่มี
หยอดกระปุกออมสิน	6,987.25
ฝากผู้ปกครอง	6,812.50
ฝากธนาคาร	7,651.53
ซื้อสลากออมสิน	6,744.44
ซื้อทองคำ	6,561.54
รวม	6,973.40

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่ออมเงินด้วยวิธีฝากธนาคารมีเงินออมเฉลี่ยมากที่สุด 7,651 บาท ส่วนผู้ที่ออมเงินด้วยวิธีอื่น ๆ มีเงินออมเฉลี่ยใกล้เคียงกัน ประมาณ 6,800 บาท

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงส่วนเบนมาตรฐานจำแนกตามวัตถุประสงค์ในการออม

วัตถุประสงค์ในการออม	\bar{X}	Sd.	ระดับ
เพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการ	4.27	0.78	มากที่สุด
เพื่อเป็นทุนสะสมในอนาคต	4.09	0.85	มาก
เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน	4.06	0.86	มาก
เพื่อการกุศล	3.04	1.10	ปานกลาง
เพื่อเป็นทุนการศึกษา	3.65	0.99	มาก
เพื่อผลตอบแทน	3.47	1.04	มาก
รวม	3.76	0.94	มาก

หมายเหตุ : ในการวิจัยครั้งนี้ใช้มาตรวัดแบบ 5 คะแนน โดยที่คะแนน 1= คะแนนน้อยที่สุด และ

5 = คะแนนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปลข้อมูลดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความสำคัญมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความสำคัญมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความสำคัญปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

จากตาราง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.27 ส่วนวัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสะสมในอนาคต เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพื่อเป็นทุนการศึกษา และเพื่อผลตอบแทนอยู่ในเกณฑ์มาก ค่าเฉลี่ย 4.09 4.06 3.65 และ 3.47 ตามลำดับ ส่วนการออมเพื่อการกุศลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.04 แสดงว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ผู้ออมให้ความสำคัญน้อยที่สุด

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ และ การมีเงินเก็บออม

เพศ		เงินออมที่มี		รวม
		มีเงินออม	ไม่มีเงินออม	
ชาย	จำนวน	34	94	128
	ร้อยละ	26.56	73.44	100.0
หญิง	จำนวน	106	136	242
	ร้อยละ	43.80	56.20	100.0
รวม	จำนวน	140	230	370
	ร้อยละ	100.0	100.0	100.0

จากตาราง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจำนวน 128 คน มีเงินเก็บออมร้อยละ 26.56 ส่วนเพศหญิง จำนวน 242 คน มีเงินออม ร้อยละ 43.80 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลด้านต่างๆ รายได้พิเศษเฉลี่ย และ เงินออมที่มีเฉลี่ย

ข้อมูลทั่วไป	รายได้พิเศษเฉลี่ยและเงินออมที่มี			ร้อยละ
	รายได้พิเศษเฉลี่ย	เงินออมเฉลี่ย	n	
1. เพศ ชาย	3,914.3	6,571.4	7	17.5
	หญิง	3,342.4	5,136.4	33
รวม			40	100.0
2. คณะ บริหารธุรกิจ	3,364.5	5,687.1	31	77.5
	ศิลปศาสตร์	3,711.1	4,355.6	9
รวม			40	100.0

ตารางที่ 17 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลด้านต่างๆ
รายได้พิเศษเฉลี่ย และ เงินออมที่มีเฉลี่ย

ข้อมูลทั่วไป	รายได้พิเศษเฉลี่ยและเงินออมที่มี			
	รายได้พิเศษเฉลี่ย	เงินออมเฉลี่ย	n	ร้อยละ
3. ชั้นปี				
ปี 1	5,711.1	3,629.4	17	42.5
ปี 2	4,027.3	5,772.7	11	27.5
ปี 3	-	-	-	-
ปี 4	6,461.6	9,358.3	12	30.0
รวม			40	100.0
4. รายได้: เดือน				
น้อยกว่า 3,000	4,166.7	400.0	6	15.0
3,001-4,000	3,285.7	3,164.3	14	35.0
4,001-5,000	3,262.5	5,337.5	8	20.0
มากกว่า 5,000	3,363.3	8,708.3	12	30.0
รวม			40	100.0
5. ค่าใช้จ่าย: เดือน				
น้อยกว่า 3,000	3,000	7,372.7	11	27.5
3,001-4,000	3,392.1	3,992.9	14	35.0
4,001-5,000	3,485.7	3,500.0	7	17.5
มากกว่า 5,000	4,100.0	6,750.0	8	20.0
รวม			40	100.0
6. การทำบัญชีรับ-จ่าย				
ไม่ทำ	3,508.0	5,268.0	25	62.5
ทำ	3,333.3	5,586.7	15	37.5
รวม			40	100.0
7. บุคคลตัวอย่าง				
ไม่มี	3,529.4	3,205.9	17	42.5
มี	3,378.3	7,000	23	57.5
รวม			40	100.0

8. วิธีการออมเงิน

ก่อนนำไปใช้	4,392.1	7,892.9	14	35.0
เหลือจากใช้จ่าย	3,284.6	3,038.5	13	32.5
ไม่แน่นอน	3,576.9	5,038.5	13	32.5
รวม			40	100.0

ตารางที่ 17 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลด้านต่างๆ รายได้พิเศษเฉลี่ย และ เงินออมที่มีเฉลี่ย

ข้อมูลทั่วไป	รายได้พิเศษเฉลี่ยและเงินออมที่มี			
	รายได้พิเศษเฉลี่ย	เงินออมเฉลี่ย	n	ร้อยละ
9. รูปแบบการออมเงิน				
หยอดกระปุก	3,555.2	4,741.4	29	42.0
ฝากธนาคาร	3,471.4	5,614.3	28	40.6
ฝากผู้ปกครอง	3,471.4	4,071.4	7	10.1
ซื้อสลากออมสิน	-	-	-	-
ซื้อทองคำ	2,620.0	4,600.0	5	7.2
รวม			69	100.0

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงจำนวนและค่าร้อยละ จากจำนวนผู้มีเงินออมทั้งสิ้น 40 คน สามารถจำแนกตามตัวแปรได้ดังนี้

1. เพศชายมีรายได้พิเศษเฉลี่ย 3,914.3 บาท เงินออมที่มีเฉลี่ย 6,571.4 บาท ซึ่งมากกว่าเพศหญิงที่มีรายได้พิเศษเฉลี่ย 3,342.4 บาท เงินออมที่มีเฉลี่ย 5,136.4 บาท

2. นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีรายได้พิเศษเฉลี่ย 3,364.5 บาท ซึ่งน้อยกว่านักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ที่มีรายได้พิเศษเฉลี่ย 3,711.1 แต่ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจมีเงินออมเฉลี่ย 5,687.1 บาท ซึ่งมากกว่านักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ที่มีเงินออมเฉลี่ย 4,355.6 บาท

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีรายได้พิเศษเฉลี่ยมากที่สุด 6,461.6 บาท และมีเงินออมเฉลี่ยมากที่สุดเช่นกัน เฉลี่ย 9,358.3 บาท

4. ผู้มีรายได้น้อยกว่า 3,000 บาท ต่อเดือน จะมีรายได้พิเศษเฉลี่ยมากที่สุด 4,166.7 บาท แต่จะมีเงินออมน้อยที่สุด เฉลี่ย 400 บาท

5. ผู้มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท ต่อเดือนจะมีรายได้พิเศษเฉลี่ยน้อยที่สุดเช่นกัน คือ 3,000 บาท แต่กลับมีเงินออมเฉลี่ยมากที่สุด 7,372.7 บาท

6. ผู้ตอบแบบสอบถามที่ทำและไม่ทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายมีรายได้พิเศษไม่ต่างกันเฉลี่ยประมาณ 3,400 บาท และมีออมเฉลี่ยใกล้เคียงกันประมาณ 5,300 บาท

7. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีและไม่มีตัวอย่างในการออมเงิน มีรายได้พิเศษเฉลี่ยใกล้เคียงกันประมาณ 3,300 บาท แต่บุคคลที่มีตัวอย่างในการออมมีเงินออมเฉลี่ย 7,000 บาท ซึ่งมากกว่าบุคคลที่ไม่มีตัวอย่างในการออมที่มีเงินออมเพียง 3,205.9 บาท

8. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวิธีการออมเงินก่อนนำเงินไปใช้จ่ายมีรายได้พิเศษมากที่สุด 4,392.1 บาท และมีเงินออมมากที่สุดเช่นกันเฉลี่ย 7,892.9 บาท

9. ผู้ตอบแบบสอบถามไม่ว่าจะออมเงินด้วยรูปแบบใดก็มีเงินออมเฉลี่ยใกล้เคียงกันประมาณ 4,700 บาท ยกเว้นรูปแบบการออมเงินด้วยการฝากธนาคารจะมีเงินออมสูงสุดเฉลี่ย 5,600 บาท

ตารางที่ 18 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามคณะ ชั้นปี และ วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย

คณะ	ชั้นปี	วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย							
		รายวัน		รายสัปดาห์		รายเดือน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บริหารธุรกิจ	ปี 1	3	17.6	2	11.8	5	16.7	10	23.26
	ปี 2	1	5.9	3	17.6	2	6.7	6	13.96
	ปี 3	2	11.8	1	5.9	4	13.3	7	16.28
	ปี 4	3	17.6	3	17.6	14	46.7	20	46.51
	รวม	9	20.91	9	20.91	25	58.14	43	100.0
ศิลปศาสตร์	ปี 1	3	14.29	1	4.76	0	0	4	19.05
	ปี 2	3	14.29	4	19.05	1	4.76	8	38.10
	ปี 3	0	0.0	1	4.76	1	4.76	2	9.52
	ปี 4	2	9.52	2	9.52	3	14.29	7	33.33
	รวม	8	38.10	8	38.10	5	23.81	21	100.0

จากตารางพบว่านักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจำนวน 43 คน มีการจัดทำบัญชีแบบรายวัน และแบบรายสัปดาห์ ร้อยละ 20.91 และแบบรายเดือนร้อยละ

58.14 ส่วนนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจำนวน 21 คน มีการจัดทำบัญชีแบบรายวัน และแบบรายสัปดาห์ ร้อยละ 38.10 และแบบรายเดือนร้อยละ 23.81

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศและเงินออมที่มี

ข้อมูลการออม		ชาย		หญิง	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เงินออมที่มี ณ วันตอบแบบสอบถาม					
0 – 1,000	บาท	5	14.7	30	28.3
1,001 – 4,000	บาท	10	29.0	24	22.6
4,001 – 7,000	บาท	9	26.5	26	24.5
7,001-10,000	บาท	4	11.8	14	13.2
มากกว่า 10,000	บาท	6	16.6	12	11.3
รวม		34	100.0	106	100.0
เงินออมเฉลี่ย	8,000 บาท			6,634.4 บาท	

จากตาราง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม เพศชายมีเงินออมเฉลี่ย 8,000 บาท มากกว่าเพศหญิงที่มีเงินออมเฉลี่ย 6,634.4 บาท เพศชายมีเงินออมในช่วง 1,001 – 4,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 29.0 ส่วนเพศหญิงมีเงินอมน้อยกว่า 1,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 28.3

ตารางที่ 20 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้ต่อเดือนและเงินออมต่อเดือน

เงินออมต่อเดือน		รายได้ : เดือน				
		น้อยกว่า 3,000	3,001-4,000	4,001- 5,000	มากกว่า 5,000	รวม
น้อยกว่า 500 บาท	จำนวน	43	79	49	24	195
	ร้อยละ	11.6	21.4	13.2	6.5	52.7
500 – 1,000 บาท	จำนวน	12	59	37	25	133
	ร้อยละ	3.2	15.9	10.0	6.8	35.9
มากกว่า 1,000 บาท	จำนวน	4	10	8	20	42

	ร้อยละ	1.1	2.7	2.2	5.4	11.4
รวม	จำนวน	59	148	94	69	370
	ร้อยละ	15.9	40.0	25.4	18.6	100.0

จากตารางพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามออมเงินต่อเดือนน้อยกว่า 500 บาท ร้อยละ 52.7 เดือนละ 500 – 1,000 บาท ร้อยละ 35.9 และออมมากกว่าเดือนละ 1,000 บาท ร้อยละ 11.4 ผู้ตอบแบบสอบถามทุกระดับรายได้ออมเงินต่อเดือนน้อยกว่า 500 บาทมากที่สุด

ตารางที่ 21 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามการมีรายได้พิเศษและเงินออมต่อเดือน

รายได้พิเศษ	เงินออมต่อเดือน				
	น้อยกว่า 500 บาท	500 – 1,000 บาท	มากกว่า 1,000 บาท	รวม	
ไม่มีรายได้พิเศษ	จำนวน	167	106	28	301
	ร้อยละ	55.5	35.2	9.3	100.0
มีรายได้พิเศษ	จำนวน	28	27	14	69
	ร้อยละ	40.6	39.1	20.3	100.0
รวม	จำนวน	195	133	42	370
	ร้อยละ	52.7	35.9	11.4	100.0

จากตาราง พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่มีรายได้พิเศษและมีรายได้พิเศษต่างก็ออมเงินต่อเดือนน้อยกว่า 500 บาทในอัตรามากที่สุด และพบว่าผู้มีรายได้พิเศษจะออมเงินมากกว่า 1,000 บาท ต่อเดือนร้อยละ 20.3 ในขณะที่ผู้ไม่มีรายได้พิเศษมีเพียงร้อยละ 9.3

ตารางที่ 22 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามรายได้พิเศษและเงินออม

รายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน	เงินออมที่มีเฉลี่ย (บาท)
น้อยกว่า 2,000 บาท	4,111.1
2,001 – 4,000 บาท	5,192.0
4,001 – 6,000 บาท	4,566.7
6,001 – 8,000 บาท	3,000.0
มากกว่า 8,000 บาท	2,500.0

จากตารางพบว่าผู้มีรายได้พิเศษเฉลี่ย 2,001 – 4,000 บาท ต่อเดือนมีจำนวนเงินออมเฉลี่ยสูงสุดประมาณ 5,000 บาท ในขณะที่ผู้มีรายได้พิเศษมากกว่า 8,000 บาท ต่อเดือนมีเงินออมเฉลี่ยน้อยที่สุด 2,500 บาท

ตารางที่ 23 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลต่าง ๆ และการมีเงินออม

ข้อมูลส่วนบุคคล	เงินออมที่มี ณ วันตอบแบบสอบถาม						
	ไม่มีเงินออม	มีเงินออม	รวม	sig			
1. เพศ ชาย	จำนวน	94	34.0	128	0.001		
	ร้อยละ	73.4	26.6				
	หญิง	จำนวน	136			106	242
		ร้อยละ	56.2			43.8	100.0
2. คณะ บริหารธุรกิจ	จำนวน	170	90.0	260	0.055		
	ร้อยละ	65.4	34.6			100.0	
	ศิลปศาสตร์	จำนวน	60			50	110
		ร้อยละ	54.5			45.5	100.0
3. ชั้นปี	ปี 1	จำนวน	55	46	101	0.070	
		ร้อยละ	54.5	45.5			100.0
	ปี 2	จำนวน	56	44	100		
		ร้อยละ	56.0	44.0			100.0
	ปี 3	จำนวน	69	15	84		
		ร้อยละ	82.1	17.9			100.0
	ปี 4	จำนวน	50	35	85		
		ร้อยละ	58.8	41.2			100.0

ตารางที่ 23 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลต่าง ๆ และ
การมีเงินออม

ข้อมูลส่วนบุคคล		เงินออมที่มี ณ วันตอบแบบสอบถาม			sig
		ไม่มีเงินออม	มีเงินออม	รวม	
4. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน					
น้อยกว่า 3,000	จำนวน	40	19	59	0.000
	ร้อยละ	67.8	32.2	100.0	
3,001 - 4,000	จำนวน	103	45	148	100.0
	ร้อยละ	69.6	30.4	100.0	
4,001 - 5,000	จำนวน	62	32	94	100.0
	ร้อยละ	66.0	34.0	100.0	
มากกว่า 5,000	จำนวน	25	44	69	100.0
	ร้อยละ	36.2	63.8	100.0	
5. รายได้พิเศษต่อเดือน					
ไม่มี	จำนวน	201	100	301	0.000
	ร้อยละ	66.8	32.2	100.0	
มี	จำนวน	29	40	69	100.0
	ร้อยละ	42.0	58.0	100.0	
6. รายจ่ายต่อเดือน					
น้อยกว่า 3,000	จำนวน	64	42	106	0.983
	ร้อยละ	60.4	39.6	100.0	
3,001 - 4,000	จำนวน	82	51	133	100.0
	ร้อยละ	61.7	38.3	100.0	
4,001 - 5,000	จำนวน	69	31	100	100.0
	ร้อยละ	69.0	31.0	100.0	
มากกว่า 5,000	จำนวน	15	16	31	100.0
	ร้อยละ	48.4	51.6	100.0	

7. การทำบัญชีรับจ่าย

ไม่จัดทำ	จำนวน	197	100	307	0.092
	ร้อยละ	64.2	35.8	100.0	
จัดทำ	จำนวน	33	30	63	
	ร้อยละ	52.4	47.6	100.0	

ตารางที่ 23 (ต่อ) แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลต่าง ๆ และการมีเงินออม

ข้อมูลส่วนบุคคล	เงินออมที่มี ณ วันตอบแบบสอบถาม				
		ไม่มีเงินออม	มีเงินออม	รวม	sig
บุคคลตัวอย่างในการออม					
ไม่	จำนวน	209	81	290	0.000
	ร้อยละ	72.1	27.9	100.0	
มี	จำนวน	21	59	80	
	ร้อยละ	26.3	73.8	100.0	
8. วิธีการออมเงิน					
ก่อนนำไปใช้จ่าย	จำนวน	70	35	105	0.923
	ร้อยละ	66.7	32.3	100.0	
เหลือจากการใช้จ่าย	จำนวน	75	62	137	
	ร้อยละ	54.7	45.3	100.0	
ไม่แน่นอน	จำนวน	85	43	128	
	ร้อยละ	66.4	33.6	100.0	

จากตาราง พบว่าปัจจัยด้าน คณะที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา รายจ่ายต่อเดือน การจัดทำบัญชี รายรับ – รายจ่าย และวิธีการออมเงิน ไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ส่วนปัจจัยด้าน เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้จาก

ผู้ปกครองต่อเดือน รายได้พิเศษต่อเดือน และการมีบุคคลตัวอย่างในการออม เป็นปัจจัยที่ส่งผล
กระทบต่อการมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

เรื่องพฤติกรรมการออมของนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมโดยทั่วไป และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออมของนักศึกษา ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ จำนวน 370 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติ ไค์สแควร์ (Chi-square) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญที่ .05

1. สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

1. เพศ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 34.6 และเป็นเพศหญิงร้อยละ 65.4
2. คณะที่ศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจร้อยละ 70.3 และเป็นนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ร้อยละ 29.7
3. ชั้นปีที่ศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามศึกษาในชั้นปี 1 ร้อยละ 27.3 ชั้นปี 2 ร้อยละ 27.0 ชั้นปี 3 ร้อยละ 22.7 และชั้นปี 4 ร้อยละ 23.0
4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 6.8 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวน้อยกว่า 2 คน ร้อยละ 30.0 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 2-3 คน ร้อยละ 47.0 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว 4 – 5 คน และร้อยละ 16.2 มีสมาชิกมากกว่า 5 คน
5. ที่พักอาศัย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 76.8 พักอาศัยกับผู้ปกครอง ร้อยละ 17.3 พักกับญาติ และร้อยละ 5.9 อยู่หอพัก
6. การเดินทางมาเรียน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเดินทางโดยรถยนต์ส่วนตัวร้อยละ 10.5 เดินทางโดยรถสาธารณะ ร้อยละ เดินทางโดยรถจักรยานยนต์ร้อยละ 6.7 และเดินทางโดยวิธีอื่น ๆ จากแบบสอบถามคือการเดินทางโดยเรือโดยสารร้อยละ 1.6
7. การกู้ยืมเงินจากกองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 18.4 กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา ร้อยละ 81.6 ไม่ได้กู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านรายได้และรายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

1. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 4,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 40.0 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 3,000 บาท น้อยที่สุดร้อยละ 15.9

2. การมีรายได้พิเศษ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้พิเศษ เพียงร้อยละ 18.6 เท่านั้น

3. รายได้พิเศษเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้พิเศษจำนวน 40 คน โดยมีค่าเฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุด 2,001 – 4,000 บาท ร้อยละ 62.5 ของผู้มีรายได้พิเศษทั้งหมด

4. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน 3,001 – 4,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 5.90 และมีรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 5,000 บาท น้อยที่สุดร้อยละ 8.4

5. การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีการจัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายมากถึงร้อยละ 83.0 และมีเพียงร้อยละ 17.0 เท่านั้นที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย

6. วิธีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามที่จัดทำบัญชีรายรับ-รายจ่ายจะมีการจัดทำแบบรายเดือนมากที่สุดร้อยละ 46.0 ส่วนการจัดทำแบบรายวันและรายสัปดาห์ มีสัดส่วนเท่ากันคือร้อยละ 27.0

7. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีค่าใช้จ่ายต่อเดือน น้อยกว่า 3,000 บาท อัตราสูงสุด คือนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 2 ส่วนผู้มีค่าใช้จ่ายมากกว่า 5,000 บาท ต่อเดือนอัตราสูงสุดคือ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 35.5

8. นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจที่มีรายได้พิเศษมากที่สุดคือนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 8.8 ส่วนนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ที่มีรายได้พิเศษมากที่สุดเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ร้อยละ 5.5

9. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย มีจำนวน 64 คน ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่น้อยมากเพียงร้อยละ 17.3 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด และทั้งสองเพศมีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายแบบรายเดือนมากที่สุด เพศชาย ร้อยละ 62.5 เพศหญิงร้อยละ 37.5

10. ผู้ตอบแบบสอบถามใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทาง และใช้จ่ายเพื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ข้อมูลด้านการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ผลการศึกษาพบว่า

1. เงินออมที่มี ณ วันที่ตอบแบบสอบถาม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม มีเงินออมเพียง 140 คน โดยมีเงินเก็บน้อยกว่า 1,000 บาท สัดส่วนมากที่สุด ร้อยละ 25.00 และมีเงินออมมากกว่า 10,000 บาท น้อยที่สุด ร้อยละ 12.9

2. ด้านบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมค่อนข้างน้อยเพียงร้อยละ 21.6

3. ด้านเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีเงินออมเฉลี่ยต่อเดือน 500 – 1,000 บาท มากที่สุดร้อยละ 35.9 และออมต่อเดือนมากกว่า 1,000 บาท เพียงร้อยละ 11.4

4. ด้านวิธีการออม พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีวิธีการออมเงินเมื่อเหลือจากการใช้จ่ายมากที่สุด ร้อยละ 37.0 และน้อยที่สุดคือการออมเงินก่อนนำไปใช้จ่าย ร้อยละ 28.4

5. ด้านรูปแบบการออมเงิน พบว่ารูปแบบที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้มากที่สุด คือ การหยอดกระปุกออมสิน ร้อยละ 41.5 รองลงมาคือการฝากธนาคาร ร้อยละ 31.9 และรูปแบบที่ใช้น้อยที่สุดคือการซื้อทองคำ ร้อยละ 5.0 และพบว่าผู้มีเงินออมเฉลี่ยมากที่สุดใช้รูปแบบการออมด้วยการฝากธนาคาร

6. ผู้ตอบแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการอยู่ในเกณฑ์มากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.27 การออมเพื่อการกุศลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.04

7. ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชายจำนวน 128 คน มีเงินเก็บออมคิดเป็นร้อยละ 26.56 ส่วนเพศหญิง จำนวน 242 คน มีเงินออม ร้อยละ 43.80 ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

8. ผู้ตอบแบบสอบถามมีวัตถุประสงค์ในการออมเพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการ อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด วัตถุประสงค์เพื่อเป็นทุนสะสมในอนาคต เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน เพื่อเป็นทุนการศึกษา และเพื่อผลตอบแทนอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนการออมเพื่อการกุศลอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.04 จัดว่าเป็นวัตถุประสงค์ที่ผู้ออมให้ความสำคัญน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการออม ผลการศึกษาพบว่า คณะที่ศึกษา ชั้นปีที่ศึกษา รายจ่ายต่อเดือน การจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่าย และวิธีการออมเงิน ไม่ใช่ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ส่วนปัจจัยด้าน เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้จากผู้ประกอบการรายได้อื่น รายได้พิเศษรายเดือน และการมีบุคคลตัวอย่างในการออม เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

2. อภิปรายผล

1. การศึกษาการออมของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ 3,001- 4,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 40 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย และผู้ตอบแบบสอบถามมีค่าใช้จ่ายต่อเดือนสูงสุด เดือนละ 3,001-

4,000 คิดเป็นร้อยละ 35.9 และเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคมากที่สุด รองลงมาคือค่าใช้จ่ายเพื่อการเดินทางมาเรียน จึงอาจเป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้นักศึกษาไม่มีรายได้เหลือเพื่อการออม

1.2 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีการจัดทำบัญชีรายรับ – รายจ่ายเพียงร้อยละ 17 นับว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย และรูปแบบการจัดทำเป็นแบบรายเดือน คิดเป็นร้อยละ 46 ของผู้จัดทำบัญชีทั้งหมด แสดงว่านักศึกษาบางส่วนไม่มีการควบคุมรายจ่ายในแต่ละเดือน จึงอาจทำให้รายจ่ายมากกว่ารายได้ที่ได้รับ

1.3 ผู้ตอบแบบสอบถามมีบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมเงินเพียงร้อยละ 21.6 เท่านั้น ซึ่งถือว่าเป็นสัดส่วนที่ค่อนข้างน้อย ส่วนวิธีการออมเงินส่วนใหญ่จะเป็นการออมเมื่อเหลือจากการใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 37.0 นั่นคือนักศึกษาขาดแรงกระตุ้นในการออมเนื่องจากขาดบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม อีกทั้งนักศึกษาอาจยังไม่ทราบวิธีในการบริหารจัดการเงินที่มีอยู่เพื่อให้มีเงินเหลือออม

1.4 ผู้ตอบแบบสอบถามใช้รูปแบบการออมด้วยการหยอดกระปุกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 41.5 ซึ่งเป็นวิธีการออมที่ไม่ให้ผลตอบแทนแก่ผู้ออม ด้านวัตถุประสงค์ในการออมก็เพื่อซื้อสิ่งของที่ต้องการมากที่สุด นักศึกษาใช้วิธีการออมแบบหยอดกระปุกออมสินซึ่งไม่ให้ผลตอบแทนจากการออม ทั้งนี้เพราะเป็นการออมระยะสั้นเพื่อสะสมไว้ซื้อสิ่งที่ต้องการเท่านั้น

2. การวิเคราะห์ ปัจจัยส่งผลต่อการออม พบว่า เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม รายได้จากผู้ปกครองต่อเดือน รายได้พิเศษต่อเดือน และการมีบุคคลตัวอย่างในการออม เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการมีเงินออมของผู้ตอบแบบสอบถาม ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 %

3. ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการออม นอกจากจะเป็นเรื่องของรายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครองรวมทั้งรายได้พิเศษ ยังพบว่ามีความสัมพันธ์กับบุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออมอีก ดังนั้นสถาบันครอบครัวและสถาบันการศึกษาจึงควรมีส่วนในการสร้างเสริมนิสัยการออมให้กับนักศึกษาเหล่านี้ เพราะบุคคลกลุ่มนี้จะก้าวต่อไปเข้าสู่วัยทำงาน และเมื่อมีครอบครัวก็ยังสามารถเป็นตัวอย่างในเรื่องการออมให้กับบุตรหลานต่อไปในอนาคต อีกทั้งควรส่งเสริมให้นักศึกษาออมเงินในรูปแบบอื่น ๆ ที่ให้ผลตอบแทนจากการออมเงิน

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สถาบันการศึกษาควรหาแนวทางในการสร้างนิสัยการออมให้กับนักศึกษา รวมทั้งให้ความรู้เรื่องประโยชน์ของเงินออม เพื่อให้เกิดความตระหนักในความสำคัญของเงินออม
2. สถาบันการศึกษาควรให้ความรู้กับนักศึกษาถึงวิธีการออมเงิน และวิธีการจัดสรรเงินที่มีไปลงทุนเพื่อให้เกิดผลตอบแทน

3.2 ข้อเสนอแนะครั้งต่อไป

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของนักศึกษาในพื้นที่ปทุมธานี ไม่ได้ทำการวิจัยพฤติกรรมของนักศึกษาทั้งมหาวิทยาลัย การวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาพฤติกรรมของนักศึกษาให้ครอบคลุมมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ วิเชียร. พฤติกรรมการออมของข้าราชการและลูกจ้างประจำ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต. , มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2555.
- กฤตภาส เลิศสงคราม. พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อการออมของพนักงาน บริษัทพัฒนาอสังหาริมทรัพย์. สารนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์การพัฒนามนุษย์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2555.
- กฤตยา ตติรังสรรค์สุข. เศรษฐศาสตร์มหภาคเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2551.
- กุลฐกาน ตั้งทิวาพร. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของบุคคลวัยทำงาน กรณีศึกษาพนักงานธนาคาร. วิทยานิพนธ์ธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาการตลาด, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2555.
- จิตรลดา ภูมุลนา. “นิสัยการออมที่หายไป.” คัมภีร์ทางการเงิน. 2550. ส่วนคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย.
- ทับทิม วงศ์ประยูร. เศรษฐศาสตร์มหภาค 1. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ธรรมสาร. 2555.
- ธนพร อุดมพันธ์. “เปรียบเทียบการออมระหว่างนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์และนักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่” รายงานการวิจัยรายวิชาปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบัน, คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2552.
- ปิยรัตน์ กฤษณามระ และ คณะ. “พฤติกรรมการออมและปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการออมของผู้ออมในเขต กทม.และปริมณฑล” จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์. ปีที่ 33 (กรกฎาคม – กันยายน 2554) : 93 – 98
- รุ่งนภา ศรีธัญญาโชติ. พฤติกรรมการออมเพื่อใช้จ่ายในอนาคตของประชาชนกรณีศึกษาผู้บริหารศูนย์การค้า บริษัท ไทยประกันชีวิต จำกัด สาขารอบรี กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต, สาขาการบริหารทั่วไป, คณะบริหารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550.
- รัตนา สายคณิต และ ชลลดา จามรกุล . เศรษฐศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2548 .
- วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. หลักเศรษฐศาสตร์มหภาค. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2549

วณิชยา ต๊ะต่องใจ. “พฤติกรรมกรรมการออมของประชาชนบ้านหนองสองห้อง ต.เมืองราย อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย.” รายงานการวิจัยรายวิชาปัญหาเศรษฐกิจปัจจุบัน คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 2553.

วรเวศม์ สุวรรณระดา และ สมประวิณ มั่นประเสริฐ. **ปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการออมของผู้มีงานทำในประเทศไทย.** กรุงเทพฯ: 2551.

ศุภฤกษ์ ศรีเนตร์ ทฤษฎีและนโยบายการเงิน 2 (Moneyary Theory and Policy 2) ภาควิชาเศรษฐศาสตร์การเงิน. คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ศุภวรรณ มณีพันธุ์วงศ์. **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจออมของพนักงานธนาคารในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดสมุทรสงคราม.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.

ศุภย์วิชัยธนาคารทหารไทย. “พฤติกรรมกรรมการออมเงินเพื่อใช้ในวัยเกษียณของคนกรุงเทพฯ.” **หนึ่งทศวรรษการออมไทย ... ร่ายย่อยฝากน้อย กู้หนัก.** (6 มิถุนายน 2557).

ศุภย์วิชัยกสิกรไทย. “ภาวะการณ์ออมผู้มีงานทำ.” หนังสือพิมพ์บ้านเมือง. 20 พฤศจิกายน 2555. หน้า 4.

ศักดิ์ชัย สหกุลบุญรักษา. **เศรษฐศาสตร์มหภาค 1.** มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. 2548.

สุทิพย์ พิบูลทิพย์. “การออมครัวเรือนในสถาบันการเงินของประเทศไทย โดยศึกษาในลักษณะแนวโน้ม และปัจจัยที่กำหนดการออมของครัวเรือนในสถาบันการเงินของประเทศไทย.” สารนิพนธ์. เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการจัดการ, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2548.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **รายงานการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน.** กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีและการสื่อสาร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **ภาวะการณ์ออม การลงทุนและช่องว่างระหว่างการออมกับการลงทุน.** กรุงเทพฯ: กองนโยบายและแผน. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2556.

หทัยรัตน์ มาประณีต. **ปัจจัยเชิงสาเหตุของพฤติกรรมกรรมการออมของนิสิตนักศึกษาใน กทม.** กรุงเทพฯ: ภาควิชาสังคมวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2549.

อนงค์นุช เทียนทอง และ กัญญารัตน์ วงษ์ชมภู. “พฤติกรรมและรูปแบบการออมของพนักงานสถาบันการเงินและข้าราชการในจังหวัดอุดรธานี.” **วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**

ปีที่ 10 (มกราคม – กุมภาพันธ์ 2551) : 15 - 19

อมรทิพย์ แท้เที่ยงธรรม. เศรษฐศาสตร์มหภาค. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.2540.

Roger Leroy Miller. **Economics Today**: The Macro View Update Edition. Prentice Hall,
2010.

ภาคผนวก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง พฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์
บทวิทยานิพนธ์ จักรวรรดิ

คำชี้แจง: แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 7 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลรายได้และการใช้จ่ายของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 3 วัตถุประสงค์ของการออมเงินของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 6 ข้อ

โปรดตอบแบบสอบถามชุดนี้ทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริงที่ตรงกับพฤติกรรมของท่าน
ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการตอบแบบสอบถามชุดนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในหน้าข้อที่เป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. คณะที่กำลังศึกษา

บริหารธุรกิจ

ศิลปศาสตร์

3. ชั้นปีที่กำลังศึกษา

ปี 1

ปี 2

ปี 3

ปี 4

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว (รวมผู้ตอบแบบสอบถาม)

น้อยกว่า 2 คน

2-3 คน

4-5 คน

มากกว่า 5 คน

5. ที่พักอาศัยขณะที่กำลังศึกษา

อยู่กับผู้ปกครอง

อยู่กับญาติ

เช่าหอพัก

6. การเดินทางมามหาวิทยาลัย

- รถยนต์ส่วนตัว
 รถขนส่งสาธารณะ
 จักรยานยนต์
 อื่น ๆ โปรดระบุ

7. การกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา

- ใช่
 ไม่ใช่

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านรายได้และการใช้จ่าย

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงในหัวข้อที่เป็นจริง

1. รายได้จากผู้ปกครอง (เฉลี่ยต่อเดือน)

- น้อยกว่า 3,000 บาท
 3,001 – 4,000 บาท
 4,001 – 5,000 บาท
 มากกว่า 5,000 บาท โปรดระบุ บาท

2. รายได้พิเศษ (เฉลี่ยต่อเดือน)

- ไม่มี
 มี โปรดระบุ บาท

3. ค่าใช้จ่าย (เฉลี่ยต่อเดือน)

- น้อยกว่า 3,000 บาท
 3,001 – 4,000 บาท
 4,001 – 5,000 บาท
 มากกว่า 5,000 บาท โปรดระบุ บาท

4. การจัดทำบัญชีรายรับ - รายจ่าย

- ไม่มี
 มี
 รายวัน
 รายสัปดาห์
 รายเดือน
 อื่น ๆ โปรดระบุ

5. สัดส่วนค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน (ระบุหมายเลข 1-6 ลงใน ด้วยการจัดลำดับ 1 = มากที่สุด 6 = น้อยที่สุด)

☐ เพื่อการบริโภค	☐ เพื่อซื้อสินค้า
☐ เพื่อการศึกษา	☐ เพื่อความบันเทิง
☐ เพื่อการเดินทาง	☐ เพื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย
☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านการออม

1. เงินออมที่มี ณ วันตอบแบบสอบถาม

☐ ไม่มี	☐ มี โปรดระบุ บาท

2. บุคคลที่เป็นตัวอย่างในการออม

☐ ไม่มี	☐ มี โปรดระบุ

3. จำนวนเงินออม (เฉลี่ยต่อเดือน)

☐ น้อยกว่า 500 บาท	☐ 501 – 1,000 บาท
☐ มากกว่า 1,000 บาท	โปรดระบุ บาท

4. วิธีการออมเงิน

☐ ก่อนนำไปใช้จ่าย	☐ เหลือจากการใช้จ่าย	☐ ไม่แน่นอน

5. รูปแบบการออมเงิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

☐ หยอดกระปุกออมสิน	☐ ฝากผู้ปกครอง
☐ ฝากธนาคาร	☐ ซื้อสลากออมสิน
☐ ซื้อทองคำ	☐ อื่น ๆ โปรดระบุ

6. วัตถุประสงค์ในการออม (ระบุหมายเลข 1-5 ด้วยการจัดลำดับ 5= มากที่สุด 1 = น้อยที่สุด)

หัวข้อ	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1. เพื่อซื้อสิ่งที่ต้องการ					
2. เพื่อเป็นทุนสะสมในอนาคต					
3. เพื่อใช้จ่ายยามฉุกเฉิน					
4. เพื่อการกุศล					
5. เพื่อเป็นทุนการศึกษา					
6. เพื่อผลตอบแทน					
7. อื่น ๆ โปรดระบุ					

ประวัติคณะผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย

นางสาววันดี หิรัญสถาพร

อาจารย์ประจำสาขาการจัดการคณะกรรมการธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ เลขที่ 264 ถนนจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100
หมายเลขโทรศัพท์ 0-2226-5925 หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 0814-351653 โทรศัพท์ : 0846806495
e-mail address : wandee.h@rmutr.ac.th และ noinoi.wh@gmail.com

ประวัติการศึกษา

ปริญญาโท : วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2536

ปริญญาตรี : วิทยาศาสตรบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ. 2540

หัวหน้าโครงการวิจัย เรื่อง การออมที่มีประสิทธิภาพของผู้สูงอายุในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร

นางพรทิพย์ บุญทรง

อาจารย์ประจำสาขาการจัดการคณะกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ เลขที่ 264 ถนนจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100

หมายเลขโทรศัพท์ 0-2226-5925 หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 089 9635777 e-mail address :

Peepplus@gmail.com

ปริญญาโท : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (MBA) มหาวิทยาลัยรามคำแหง : พ.ศ. 2547

ปริญญาตรี : บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ) วิทยาลัยเทคนิคสยาม (มหาวิทยาลัยสยาม) พ.ศ. 2524

นางสาวนงลักษณ์ ลัคนทินากร

อาจารย์ประจำสาขาการจัดการคณะกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ เลขที่ 264 ถนนจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100

หมายเลขโทรศัพท์ 0-2226-5925 หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 0897898923 e-mail address :

lnongluk@gmail.com

ปริญญาโท : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปริญญาตรี : บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยรามคำแหง

นางสุรัชฎา เมฆขลา

อาจารย์ประจำสาขาการจัดการคณะกรรมการบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

หน่วยงานที่สามารถติดต่อได้ เลขที่ 264 ถนนจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร 10100

หมายเลขโทรศัพท์ 0-2226-5925 หมายเลขโทรศัพท์มือถือ 0814-351653 e-mail address:

suratchada.m@gmail.com

ปริญญาโท : บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาการจัดการ มหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. 2538

ปริญญาตรี : บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาระบบสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2548

